

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E - 35

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie jún 2015

II. senát

Nálezy:

spisová značka	IV. ÚS 261/2014
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	4. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namietal porušenie práv vyplývajúcich z označeného článku ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v súvislosti s požiadavkou prednostného a urýchleného rozhodovania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd zistil, že v predmetnej veci okresný súd postupoval takto: Dňa 8. októbra 2013 bola okresnému súdu predložená žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby spolu so žiadosťou o jej nahradení ponúknutou zárukou – písomným sľubom. Okresný súd 8. novembra 2013 nariadil výsluch sťažovateľa na 12. november 2013, nariadený výsluch sa uskutočnil a okresný súd následne uznesením žiadosť sťažovateľa o prepustenie zamietol a neprijal jeho písomný sľub. Dňa 19. novembra 2013 dal okresný súd pokyn na doručenie písomného vyhotovenia uznesenia z 12. novembra 2013, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 21. novembra 2013 a jeho obhajcovi 20. novembra 2013. Dňa 25. novembra 2013 okresný súd predložil spis aj so sťažnosťou sťažovateľa krajskému súdu na rozhodnutie.</p> <p>Z uvedeného vyplýva, že konanie na okresnom súde trvalo od 8. októbra 2013 do 25. novembra 2013, teda 6 týždňov a 6 dní.</p> <p>Podľa judikatúry ESEP väzba má mať striktné obmedzené trvanie, a preto má byť zaručená možnosť jej kontroly v krátkych intervaloch. V texte čl. 5 ods. 4 dohovoru použitý anglický výraz „speedily“ a francúzsky výraz „bref délai“ (v slovenskom preklade „urýchlene“) jasne indikuje, čo musí byť v danom prípade hlavným predmetom záujmu. Aké časové obdobia budú akceptovateľné a aké nie, bude zrejme závisieť od konkrétnych okolností.</p> <p>Ústavný súd v prípadoch, v ktorých sa zaoberal požiadavkou prednostného a urýchleného rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, judikoval, že aj keď sa jednotlivé lehoty z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenia posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú týmto požiadavkám. Požadavke, aby súd bezodkladne rozhodol o zákonnosti väzby preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne. Z už uvedeného prehľadu úkonov okresného súdu je zrejmé, že okresný súd bol vo veci sťažovateľa úplne nečinný od 8. októbra 2013 do 8. novembra 2013, teda jeden celý mesiac. Od 8. novembra 2013 okresný súd už konal plynulo, v zmysle ústavných požiadaviek na urýchlené rozhodovanie o väzbe.</p>

	<p>Ústavný súd zo spisovej dokumentácie a ani vyjadrenia okresného súdu k sťažnosti neidentifikoval žiadny relevantný dôvod, ktorým by mohla byť jednomesačná nečinnosť okresného súdu v predmetnej veci ospravedlniteľná. Ústavný súd preto konštatoval, že vo veci sťažovateľa došlo k neodôvodnenej absolútnej nečinnosti okresného súdu v trvaní jedného mesiaca.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru porušené boli.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadost'učinenie vo výške 300 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	Ústavný súd SR: I. ÚS 18/03, III. ÚS 147/2011, III. ÚS 126/05, III. ÚS 216/07 EŠLP: Rehbock c. Slovinsko, Vodeničarov c. Slovenská republika

spisová značka	II. ÚS 785/2014
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	10. marca 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ je účastníkom konania vedeného okresným súdom v postavení povinného. Okresný súd vydal v rámci konania poverenie súdному exekútorovi, proti ktorému však sťažovateľ podal námietku zaujatosti, ktorú odôvodňoval skutočnosťou, že súdny exekútor bol zamestnancom obchodnej spoločnosti, ktorá vystupuje v napadnutom konaní vedenom okresným súdom v postavení oprávnenej. Okresný súd o námietke zaujatosti sťažovateľa rozhodol napadnutým uznesením tak, že súdneho exekútora nevyľúčil z konania.</p> <p>Sťažovateľ odôvodňoval namietané porušenie svojich práv podľa ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní a jeho uznesením nasledovne: „<i>Skutočnosť, že súdny exekútor, ktorý vykonáva exekúciu bol zamestnancom oprávneného v predmetnom exekučnom konaní vzbudzuje dôvodné pochybnosti o nezaujatosti súdneho exekútora v predmetnej exekučnej veci.</i>“</p>
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v danom prípade považoval za potrebné zaujať stanovisko k zásadnému právnemu problému nastolenému sťažnosťou sťažovateľa, ktorý spočíval v tom, či okresný súd konal v medziach svojej právomoci, keď samotnú skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom oprávnenej pred vykonávaním exekúcie (hlavne pre jeho pomer k účastníkovi konania v tomto prípade na strane oprávnenej), nepovažoval za dôvod na jeho vylúčenie z vykonávania exekúcie.</p> <p>V zhode so svojou doterajšou judikatúrou ústavný súd konštatoval, že súdneho exekútora možno vylúčiť z exekúcie aj bez toho, aby sa preukázala jeho zaujatosť, k vylúčeniu totiž postačí už samotné preukázanie existencie dôvodných pochybností o jeho nezaujatosti. V tejto súvislosti treba uviesť, že výklad a používanie ustanovení § 30 Exekučného poriadku musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Interpretáciou a používaním týchto ustanovení nemožno obmedziť základné právo na súdnu ochranu bez zákonného podkladu. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že poskytuje v súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti na účely zabezpečenia spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov. Exekučné súdne konanie sa musí v každom jednotlivom prípade stať zárukou zákonnosti a slúžiť na jej upevňovanie a rozvíjanie.</p> <p>Nestrannosť podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sa vzťahuje na niektoré orgány verejnej moci „autonómne“, teda nezávisle od pojmu súd. Podľa EŠLP ide aj o také orgány, ktoré môžu vykonávať justičné funkcie a môžu sa považovať za súd v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd zdôraznil, že záruky nezávislosti majú aj psychologickú povahu. Sú</p>

	<p>musí byť nielen fakticky nezávislý, ale musí sa tak javiť aj v očiach strán. Táto zásada sa vzťahuje aj na orgány, ktoré vykonávajú aj niektoré právomoci všeobecného súdu. Ide o tzv. zásadu zdania, ktorá sa viaže na rozhodovanie o zaujatosti súdneho orgánu, aj keď neexistuje dôvod na subjektívnu zaujatosť. Ústavný súd už vyslovil, že nezlučiteľnosť činnosti súdneho exekútora s pracovným pomerom vyplývajúca z § 4 Exekučného poriadku predstavuje záruku, že súdny exekútor svoju činnosť spočívajúcu v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí bude vykonávať nezávisle a nestranne v zmysle § 3 Exekučného poriadku. Súdny exekútor vykonávaním činnosti, ktorá je nezlučiteľná s pracovným pomerom, môže oprávnené vyvolať pochybnosti o nestrannosti a nezaujatosti vo vzťahu k účastníkom exekučného konania.</p> <p>S prihliadnutím na ustálenú judikatúru ústavného súdu vo veciach skutkovo a právne totožných a pri rešpektovaní princípu právnej istoty bol ústavný súd toho názoru, že okresný súd v napadnutom konaní neposúdil námietku zaujatosti súdneho exekútora podľa príslušných ustanovení Exekučného poriadku ústavne konformným spôsobom, z jeho rozhodnutia vyplýva jednostrannosť, teda taká interpretácia a aplikácia príslušných ustanovení zákona, prostredníctvom ktorej došlo k popretiu ich účelu, podstaty a zmyslu. Ústavný súd vzhľadom na uvedené skutočnosti zastáva názor, že právne závery okresného súdu vyjadrené v napadnutom rozhodnutí sú odôvodnené ústavne neakceptovateľným spôsobom a sú arbitrárne.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli, napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal právo na náhradu trov konania.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: II. ÚS 3/2012, I. ÚS 113/2012, I. ÚS 137/2012, II. ÚS 592/2011, I. ÚS 388/2013, II. ÚS 76/2012, III. ÚS 234/2012, IV. ÚS 466/2012</p> <p>ESLP: Ettl a i. c. Rakúsko, Campbell a Fell c. Spojené kráľovstvo, Rolf Gustafsson c. Švédsko</p>

<p>spisová značka</p>	<p>IV. ÚS 98/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Ladislav Orosz</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>18. marca 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 a 3 písm. a) až c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu uznaný za vinného zo spáchania zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) Trestného zákona. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie sťažovateľ, ako aj prokurátor. Krajský súd uznesením zamietol odvolania sťažovateľa aj prokurátora. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, teda z dôvodu, že došlo k zásadnému porušeniu práva na obhajobu. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľa odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.</p> <p>Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentoval, že okresná prokuratúra podala na neho obžalobu pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), c) a d) Trestného zákona v spolupáchateľstve, ktorého sa mal dopustiť tak, že na chate v obci B. v dobe od začiatku roku 2010 do 16. júna 2010 vyrábali pervitín. V zmysle rozsudku okresného súdu sa sťažovateľ mal dopustiť skutku, za ktorý bol odsúdený, tým, že „od presne nezistenej doby leta 2009 do najneskôr 16. 06. 2010 opakovane kupoval na bližšie nezistených miestach v meste M., minimálne však na diskotéke v meste M., od bližšie</p>

	<p><i>nezistených osôb, pervitín, ktorý mal následne v držbe pre účely jeho užívania...“</i></p> <p>Sťažovateľ tvrdil, že bol uznaný za vinného zo spáchania iného skutku, než pre aký bola naňho podaná obžaloba, čo je v rozpore s ustanovením § 278 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu.</p> <p>Podľa názoru sťažovateľa nebola v danom prípade zachovaná zásada totožnosti skutku, keďže výroba omamnej látky a jej konzumácia predstavujú rôzne konania. Podľa názoru sťažovateľa musí dôjsť k totožnému účinku na totožnom predmete konkrétneho útoku. Sťažovateľ tiež poukazoval na skutočnosť, že v danom prípade neexistuje ani miestna, ani časová, ani vecná súvislosť, ktorá by mohla spojiť rozdielne konania do jedného skutku. Na podporu svojich tvrdení uviedol, že rozsudok okresného súdu napadol odvolaním nielen on, ale aj prokurátor z rovnakého dôvodu – uznanie viny zo skutku, ktorý nebol predmetom obžaloby.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Kľúčová námietka sťažovateľa, s ktorou sa ústavný súd v konaní o sťažnosti musel vysporiadať, bola založená na tvrdení sťažovateľa, že jeho dovolanie vychádzajúce primárne z námietky nezachovania totožnosti skutku v trestnej veci, za ktorú bol odsúdený, t. j. že bol odsúdený pre iný skutok, než ktorý bol predmetom obžaloby, bola námietkou, ktorú treba zahrnúť pod dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu).</p> <p>Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že: <i>„... nemôže na podklade dovolania obvineného skúmať zachovanie totožnosti skutku medzi rozsudkom a obžalobou, nakoľko tomu zodpovedajúci dôvod dovolania v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku absentuje. Ak by dovolateľom tvrdená chyba nastala, nešlo by o porušenie práva na obhajobu. Také porušenie by zodpovedalo nerešpektovaniu ustanovení Trestného poriadku, ktoré zabezpečujú možnosť obvineného obhajovať sa osobne alebo prostredníctvom obhajcu, zúčastniť sa na úkonoch trestného konania v rozsahu ustanovenom zákonom, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom a navrhovať vykonanie dôkazov, podávať opravné prostriedky a pod. Dovolateľom tvrdenú chybu rozhodnutia je možné uplatňovať v odvolacom konaní, k čomu aj došlo. Použitie mimoriadneho opravného prostriedku však v tomto prípade nie je možné.“</i></p> <p>Ústavný súd konštatoval, že právo obvineného poznať skutok, z ktorého je obvinený, je nepochybne celkom zásadným pre realizáciu jeho obhajobných práv a pre kvalifikovanú realizáciu obhajoby ako takej. Len pokiaľ obvinený vie, z čoho je obvinený – akého skutku, akého konania, s akým následkom sa mal dopustiť, môže sa obvineniu plnohodnotne brániť a navrhovať dôkazy a argumenty na spochybnenie tohto obvinenia. V nadväznosti na uvedené sa z pohľadu ústavného súdu javí, že medzi požiadavkou zachovania skutku uvedeného v rozhodnutí súdu o vine, resp. nevine obžalovaného oproti obžalobe a realizáciou práva obvineného (obžalovaného) na obhajobu existuje priama príčinná súvislosť.</p> <p>Zároveň však ústavný súd v zásade akceptuje argumentáciu najvyššieho súdu uvedenú v napadnutom uznesení, podľa ktorej v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť, a teda že v dovolacom konaní z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku možno vo vzťahu k súdom zistenému skutku skúmať len správnosť jeho právnej kvalifikácie. Napriek tomu však uvedenú príčinnú súvislosť medzi požiadavkou zachovania totožnosti skutku obsiahnutého v odsudzujúcom rozhodnutí v konfrontácii so skutkom vymedzeným v obžalobe a právom na obhajobu musí dovolací súd podľa názoru ústavného súdu primerane zohľadniť v odôvodnení dovolacieho rozhodnutia. Podľa zistení ústavného súdu najvyšší súd ako dovolací súd túto skutočnosť, ktorá môže v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci nadobudnúť ústavnoprávny rozmer, vo svojej doterajšej judikatúre už viackrát akceptoval. Zo zistení ústavného súdu totiž vyplýva, že najvyšší súd sa k otázke zachovania totožnosti skutku ako dovolací súd v kontexte s namietaným zásadným porušením práva na obhajobu minimálne dvakrát v rámci dovolacieho konania explicitne vyjadril.</p> <p>Ústavný súd zastáva názor, že námietka nezachovania totožnosti skutku medzi rozsudkom a obžalobou je taká špecifická a úzko súvisiaca s realizáciou a naplnením práva na obhajobu, že konštatovanie najvyššieho súdu o tom, že <i>„nemôže na podklade dovolania obvineného skúmať zachovanie totožnosti skutku medzi rozsudkom a obžalobou, nakoľko tomu zodpovedajúci dôvod dovolania v ustanovení § 371 ods. 1</i></p>

	<p><i>Trestného poriadku absentuje.</i>“, bez akéhokoľvek meritórneho posúdenia tejto námietky, a to najmä v konfrontácii s predchádzajúcimi rozhodnutiami najvyššieho súdu, nekorešponduje materiálnemu chápaniu základných práv a slobôd a v už naznačených súvislostiach má tento nedostatok napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavnoprávnu relevanciu. Najvyšší súd teda v konečnom dôsledku bez akejkoľvek vecnej analýzy uvedenú námietku odmietol ako takú, ktorá by ani v prípade, ak by reálne existovala (potvrdila by sa jej opodstatnenosť), nemohla mať za následok porušenie ústavou a dohovorom garantovaného práva na obhajobu. Takýmto prístupom k výkladu § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku najvyšší súd podľa názoru ústavného súdu minimálne nepriamo poprel zmysel a podstatu základného práva na obhajobu.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 6 ods. 3 písm. a) až c) dohovoru porušené boli, napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	Najvyšší súd SR: 1 Tdo V 6/2001, 6 Tdo 28/2011, 2 Tost 34/2011

spisová značka	II. ÚS 41/2015
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	26. marca 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť proti rozsudku krajského súdu. Sťažovateľka v prvom rade namietala skutočnosť, že napadnutý rozsudok krajského súdu nie je riadne a dostatočne odôvodnený, keďže v ňom chýba „<i>samosťatná argumentácia, ktorou by krajský súd reagoval na námietky v odvolaní. Odvolací súd ... iba prevzal závery, ku ktorým dospel súd I. stupňa.</i>“ Sťažovateľka tiež tvrdila, že napadnutý rozsudok trpí vadou nedostatočného odôvodnenia, keďže sa v ňom odvolací súd nedostatočne vysporiadal s obsahom odvolania a s odvolacími námietkami sťažovateľky.</p> <p>Obsahom ústavnej sťažnosti sťažovateľky boli aj námietky proti postupu krajského súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku. Sťažovateľka namietala, že krajský súd pochybil, keď jej vyjadrenie žalovanej k jej odvolaniu proti rozsudku nedoručil v primeranej lehote.</p> <p>Sťažovateľka, ktorá v napadnutom konaní vystupovala na strane žalobcu, v ústavnej sťažnosti namietala aj arbitrárnosť rozsudku krajského súdu v časti neuloženia žiadnej sankcie žalovanej, a to aj napriek konštatovaniu, že žalovaná zasiahla do práva na ochranu mena a dobrej povesti sťažovateľky, pričom sťažovateľka po úprave petitu žiadala výhradne morálne zadostučinenie spočívajúce v povinnosti žalovanej napísať ospravedlnenie tak, ako ho špecifikovala v žalobnom petite. Priznanie primeraného finančného zadostučinenia odôvodňovala sťažovateľka tým, že skutočnosť, že žalovaná nebola nijakým spôsobom potrestaná za svoje konanie, ktoré jednoznačne nebolo v súlade so zákonom, čo súd konštatoval, znamená, že ochrana, ktorej sa sťažovateľka domáha na súde bola absolútne zbytočná a nenaplnila svoj zmysel.</p>
ratio decidendi	<p>K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia</p> <p>Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že krajský súd v ňom reagoval na všetky podstatné námietky sťažovateľky týkajúce sa sporných vyjadrení. Okrem stotožnenia sa so závermi prvostupňového súdu krajský súd napadnutý rozsudok doplnil o ďalšie dôvody podporujúce závery okresného súdu vyjadrené v jeho rozsudku.</p>

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku zreteľne vyplývajú dôvody, pre ktoré krajský súd rozsudok okresného súdu v časti týkajúcej sa (ne)pravdivosti sporných vyjadrení potvrdil. Rozhodnutie krajského súdu v tejto časti nemožno preto považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože krajský súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov vo veci sťažovateľky neodchýlil od znení príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

Ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že samotná skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia všeobecného súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k názoru, že v sťažovateľkou namietanej časti je napadnutý rozsudok riadne odôvodnený, a preto v tejto časti sťažnosti nevyhovel.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku

Sťažovateľka namietala, že krajský súd pochybil, keď jej vyjadrenie žalovanej k jej odvolaniu proti rozsudku okresného súdu nedoručil v primeranej lehote.

Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre viackrát pripustil, že v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci môže byť absencia stanoviska účastníka konania, ktorý podal opravný prostriedok k vyjadreniu druhého účastníka konania k podanému opravnému prostriedku, právne irelevantná. O taký prípad ide vtedy, keď súd rozhodujúci o opravnom prostriedku nezaloží svoje rozhodnutie na vyjadrení druhého účastníka k opravnému prostriedku, t. j. vtedy, keď jeho vyjadrenie k opravnému prostriedku nemalo zásadný vplyv na rozhodnutie o opravnom prostriedku. Je zjavné, že v posudzovanom prípade nemohlo mať vyjadrenie žalovanej k odvolaniu sťažovateľky zásadný vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, keďže krajský súd sa v napadnutom rozsudku stotožnil s odôvodnením rozsudku okresného súdu a navyše uviedol ďalšie dôvody na podporu odôvodnenia rozsudku okresného súdu.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu z dôvodu arbitrárnosti

Sťažovateľka namietala aj arbitrárnosť napadnutého rozsudku krajského súdu v časti neuloženia žiadnej sankcie žalovanej, a to aj napriek záveru, že žalovaná neoprávnene zasiahla do práva na ochranu mena a dobrej povesti sťažovateľky, pričom navyše sťažovateľka po úprave petitu žiadala výhradne morálne zadosťučinenie spočívajúce v povinnosti žalovanej napísať ospravedlnenie tak, ako ho špecifikovala v žalobnom petite.

Výslovným kritériom, ktoré zákon ustanovuje pre poskytnutie zadosťučinenia je primeranosť tejto satisfakcie. Z pojmu primeranosť možno vyvodiť, že súdu je daná možnosť postupovať individuálne, hodnotiť a posudzovať okolnosti konkrétneho zásahu, prípadne určiť ďalšie kritériá na posúdenie každého prípadu. Súd má teda možnosť voľnej úvahy pre rozhodnutie, či za primerané bude považovať len morálne alebo len finančné zadosťučinenie alebo obe tieto formy.

Z rozsudku krajského súdu vyplýva, že odvolací súd sa v ňom stotožnil s príslušnou časťou odôvodnenia rozsudku okresného súdu, ktorým tento zamietol návrh sťažovateľky na priznanie morálneho zadosťučinenia vo forme ospravedlnenia. Krajský súd tento svoj záver odôvodnil s poukazom na skutočnosť, že list, ktorým sa mala žalovaná ospravedlniť, naformulovaný sťažovateľkou v žalobnom petite neobsahoval, aké konkrétne nepravdivé informácie mali byť žalovanou rozširované a za ktoré výroky sa má žalovaná ospravedlniť, ako aj s poukazom na to, že nebolo preukázané, že by žalovaná vyvolala nepriaznivé dôsledky pre postavenie a uplatnenie sťažovateľky v hospodárskej súťaži.

Toto tvrdenie je prejavom neprimeraného formalizmu. Jeho akceptovanie vedie k záveru *ad absurdum*, keďže podľa neho by v prípade, ak sa žalobca domáha určenia, že došlo k neoprávnenému zásahu do jeho práv niekoľkými tvrdeniami žalovaného, bolo povinnosťou žalobcu predložiť všeobecnému súdu na rozhodnutie všetky alternatívne žalobné návrhy podľa všetkých existujúcich kombinácií, čo je vzhľadom na poňatie materiálnej ochrany práv sťažovateľa v konaní pred všeobecným súdom neprípustné.

	<u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli, napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u> <u>Ústavný súd sťažovateľke priznal právo na náhradu trov konania.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	Ústavný súd SR: II. ÚS 71/97, IV. ÚS 147/08, III. ÚS 78/07, II. ÚS 44/03, I. ÚS 188/06 ESLP: Georgiadis c. Grécko, Higgins c. Francúzsko, Kraska c. Švajčiarsko

spisová značka	II. ÚS 814/2014
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	1. apríla 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka sa obrátila na súdneho exekútora s návrhom na vykonanie exekúcie. Okresný súd o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodol uznesením tak, že ju zamietol a svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že nijakým spôsobom nebolo preukázané, že povinný má majetok na území Slovenskej republiky. O odvolaní sťažovateľky proti označenému uzneseniu okresného súdu rozhodol krajský súd napadnutým uznesením, ktorým prvostupňové rozhodnutie potvrdil a s odôvodnením okresného súdu sa stotožnil. Sťažovateľka s takýmto záverom a odôvodnením napadnutých uznesení nesúhlasila a považovala ich za <i>denegatio iustitiae</i>.</p> <p>Porušenie základného práva na rovnosť účastníkov v konaní odôvodňovala sťažovateľka tým, že „<i>povinný bol v súdnom konaní pred slovenskými súdmi neúspešný a bol zaviazaný zaplatiť trovy konania; túto povinnosť si však nesplnil. Napriek tejto skutočnosti sa sťažovateľke upiera možnosť domôcť sa svojich právoplatne priznaných nárokov na súde.</i>“ Sťažovateľka mala za to, „<i>že ide o nedôvodné zvýhodnenie jedného z účastníkov civilného procesu a odopretie možnosti oprávneného konať pred súdom; zvlášť ak uvážime, že povinný môže disponovať značným množstvom finančných prostriedkov na účtoch aj v Slovenskej republike. Oprávnenej nebolo napadnutým rozhodnutím ani len umožnené, aby súdny exekútor zistil, v ktorej banke bankové účty povinného existujú.</i>“ Na základe uvedeného bola sťažovateľka názoru, že v konaní pred súdom prvého stupňa, ako aj pred odvolacím súdom došlo k takým zásahom do jej práv a do princípu rovnosti účastníkov konania, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné.</p>
ratio decidendi	<p>K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu a napadnutým uznesením okresného súdu</p> <p>Nosnou námietkou sťažovateľky bolo tvrdenie, že krajský súd v napadnutom konaní, v rámci ktorého žiadost' súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol z dôvodu nedostatku právomoci všeobecného súdu, preniesol na sťažovateľku ako oprávnenú oprávnenia a povinnosti, ktorými disponuje len súdny exekútor po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie, keďže v možnostiach oprávneného nie je zisťovať, či povinný má alebo nemá majetok na území Slovenskej republiky. Obdobnou argumentáciou odôvodňovala sťažovateľka porušenie svojich ústavou garantovaných práv aj napadnutým uznesením okresného súdu.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že k podstatným náležitostiam na vykonanie exekúcie nepatria údaje o majetku povinného (preukazujúce, že povinný je vlastníkom hnutel'ného alebo nehnuteľného majetku, prípadne má vedený účet v peňažnom ústave v Slovenskej republike, alebo na základe ktorých možno predpokladať, že povinný má v Slovenskej</p>

	<p>republike majetok podliehajúci exekúcii), a to aj z dôvodu nedostatku právnych nástrojov na získanie uvedených údajov. Z uvedených dôvodov preto ústavný súd hodnotil ako ústavne neudržateľný záver okresného súdu prezentovaný v jeho uznesení, s ktorým vyslovil súhlas krajský súd vo svojom napadnutom uznesení, podľa ktorého s odkazom na § 40 Exekučného poriadku „oprávnený ani súdny exekútor súdu nepreukázali, že povinný má majetok na území Slovenskej republiky.“</p> <p>Zásada rovnosti strán sa v konaní pred všeobecným súdom prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok a rovnakého procesného postavenia subjektov, o ktorých právach a povinnostiach rozhoduje všeobecný súd. Keďže v prerokúvanej veci všeobecný súd preniesol bremeno zisťovania majetku povinnej na oprávnenú, hoci bolo výlučnou povinnosťou exekučného súdu skúmať predovšetkým a v prvom rade, či má právomoc konať v napadnutom exekučnom konaní a na ten účel sám zistiť, či povinná má na území Slovenskej republiky majetok, nepriamo svojím procesným excesom zároveň zvýhodnil povinnú a porušil tým aj základné právo sťažovateľky na rovnosť účastníkov v konaní.</p> <p>K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením krajského súdu a napadnutým uznesením okresného súdu</p> <p>Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky zaručeného čl. 20 ods. 1 ústavy a práva zaručeného čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd uviedol, že v nadväznosti na vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a zrušeniu napadnutého uznesenia krajského súdu a napadnutého uznesenia okresného súdu sa v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu otvára priestor na to, aby sa krajský súd a následne prípadne aj okresný súd sami vyrovnali s ochranou práv hmotného charakteru. Ústavný súd preto tejto časti sťažnosti sťažovateľky nevyhovел, uprednostňujúc právomoc všeobecného súdu na ochranu subjektívnych hmotných práv účastníkov konania pred ochranou v konaní pred ústavným súdom.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu a uznesením okresného súdu porušené boli, napadnuté uznesenie okresného súdu a napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke priznal právo na náhradu trov konania.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: III. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 260/06, III. ÚS 182/06, IV. ÚS 311/08</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 815/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Ladislav Orosz</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>1. apríla 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ podal prostredníctvom právneho zástupcu námietku zaujatosti proti sudkyňi okresného súdu, z dôvodu, že konajúca sudkyňa je bývalou manželkou jeho právneho zástupcu.</p> <p>Krajský súd o námietke zaujatosti rozhodol napadnutým uznesením tak, že zákonnú sudkyňu nevylúčil z prerokúvania a rozhodovania veci.</p> <p>Podľa názoru sťažovateľa krajský súd napadnutým uznesením porušil jeho „právo na zákonného sudcu, právo na spravodlivý súdny proces spočívajúce v práve na prejednanie veci nezávislým a nestranným súdom, právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia,</p>

	<p><i>právo na zákonné rozhodnutie v súlade s právnym poriadkom SR.“ Sťažovateľ ďalej považoval napadnuté uznesenie krajského súdu za nedostatočné, neodôvodnené, nepreskúmateľné a neúplné, porušujúce jeho právo na riadne a presvedčivé odôvodnenie súdneho rozhodnutia, pričom ďalej argumentoval tým, že krajský súd „nezoohľadnil relevantnú judikatúru Ústavného súdu SR, ale ani Najvyššieho súdu SR, pričom nevyvetlil, z akého dôvodu sa v tak závažnej otázke, akou je posúdenie zákonného sudcu, odklonil od doterajšej stabilnej judikatúry...“</i></p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Nestrannosť sa obyčajne definuje ako neprítomnosť predsudku a straníckosti. V judikatúre ESLP, na ktorú nadväzuje aj judikatúra ústavného súdu, sa rozlišuje posudzovanie nestrannosti podľa subjektívneho hľadiska, to znamená na základe osobného presvedčenia a správania konkrétneho sudcu v danej veci, a tiež podľa objektívneho hľadiska, teda zisťovaním, či sudca poskytoval dostatočné záruky, aby bola z tohto hľadiska vylúčená akákoľvek oprávnená pochybnosť. Nestrannosť sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti, resp. necíti byť zaujatý, ale aj v objektívnej úvahe, či možno usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Sudca môže byť subjektívne absolútne nestranný, ale i napriek tomu môže byť jeho nestrannosť vystavená oprávneným pochybnostiam vzhľadom na jeho status, rôzne funkcie, ktoré postupne vo veci vykonával, alebo vzhľadom na jeho pomer k veci, k stranám konania, k ich právnym zástupcom, k svedkom a pod. Z tohto hľadiska preto nezáleží ani na tom, že sudca sa k návrhu na jeho vylúčenie vyjadril v tom zmysle, že sa vnútorne necíti byť zaujatý. Rozhodujúce nie je jeho stanovisko, ale existencia objektívnych skutočností, ktoré vzbudzujú pochybnosť o jeho nestrannosti v očiach účastníkov konania a verejnosti.</p> <p>Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho hľadiska sudcu, ale podľa vonkajších objektívnych skutočností. V danom prípade platí tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký javiť aj objektívne v očiach účastníkov konania. Spravodlivosť nielenže má byť vykonávaná, ale sa musí aj javiť, že má byť vykonávaná. V tomto smere i zdanie môže byť dôležité. Mal by byť vylúčený každý sudca, u ktorého existuje opodstatnená obava, že nie je celkom nestranný, pretože v stávke je dôveryhodnosť, ktorú musí súdna moc vzbudzovať v demokratickej spoločnosti a hlavne u účastníkov konania.</p> <p>Vychádzajúc z uvedených právnych názorov, bolo úlohou ústavného súdu posúdiť námietky sťažovateľa uplatnené v sťažnosti proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, najmä z hľadiska rešpektovania záruk vyplývajúcich mu z čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru v kontexte s doterajšou judikatúrou ústavného súdu, ako aj ESLP aplikovateľnou na posudzovanú vec.</p> <p>Podstatou námietok uplatnených v sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že v konaní, v ktorom má postavenie vedľajšieho účastníka, rozhoduje sudkyňa, ktorá sa „<i>objektívne nemôže... javiť ako nezaujatá</i>“, a preto v tomto konaní nemožno hovoriť o prerokovaní veci nezávislým a nestranným súdom.</p> <p>Zo spisu krajského súdu, ktorý si ústavný súd pre účely objektívneho posúdenia veci vyžiadal, vyplývalo, že krajský súd si k rozhodnutiu o námietke zaujatosti vznesenej sťažovateľom nevyžiadal od súdu prvého stupňa žiadne iné podklady a ani sám nevykonával vo veci žiadne dokazovanie, t. j. pri rozhodovaní vychádzal len zo sťažovateľovho podania a vyjadrenia zákonnej sudkyne.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že krajský súd sa v predmetnej veci pri rozhodovaní uspokojil s vyjadrením zákonnej sudkyne, že sa necíti byť zaujatá, čo výslovne vyjadril aj v odôvodnení napadnutého uznesenia. Vyjadrenie zákonnej sudkyne je síce dôležité z hľadiska posudzovania subjektívnej stránky jej nestrannosti, ale nie je postačujúce na to, aby len na jeho základe mohol krajský súd formulovať ústavne akceptovateľným spôsobom meritórny záver k objektívnej stránke nestrannosti zákonnej sudkyne.</p> <p>Vo vzťahu k námietke sťažovateľa týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia ústavný súd uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Obdobne aj ESLP v rámci svojej judikatúry zdôrazňuje, že právo na spravodlivé súdne konanie zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.</p>

	<p>V posudzovanom prípade krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia nedal podľa názoru ústavného súdu uspokojivú odpoveď na kľúčovú otázku nastolenú sťažovateľom v ním vznesenej námietke zaujatosti, či medzi právnym zástupcom sťažovateľa a zákonnou sudkyňou existuje taký vzťah, ktorý by objektívne mohol spochybňovať jej nezaujatosť. Odpoveď na túto otázku môže ústavne akceptovateľným spôsobom krajský súd podľa názoru ústavného súdu sformulovať až po doplnení dokazovania.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli, napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	Ústavný súd SR: IV. ÚS 147/08, III. ÚS 16/00, IV. ÚS 38/09, III. ÚS 198/09, II. ÚS 1/95 EŠLP: Delcourt c. Belgicko, Piersack c. Belgicko, Padovani c. Taliansko

spisová značka	II. ÚS 863/2014
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	16. apríla 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť proti uzneseniu najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa ako oneskorene podané.</p> <p>Ako uviedol sťažovateľ, dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 28. februára 2012. Ďalej sťažovateľ konštatoval, že v zmysle § 240 OSP je práve právoplatnosť rozhodujúcim začiatkom plynutia jednomesačnej lehoty na podanie dovolania, z čoho vyplýva, že koniec lehoty v danom prípade pripadol na 28. marca 2012. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uviedol, že svoje podanie prvostupňovému súdu odoslal faxom 28. marca 2012 a v súlade s § 42 ods. 1 OSP podanie okresnému súdu doplnil predložením originálu podania. Napokon sťažovateľ poukazyval na skutočnosť, že najvyšší súd sa v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal s faxovým podaním dovolania, a to aj napriek tomu, že k originálu dovolania bol priložený doklad o jeho odoslaní faxom.</p> <p>Z uvedených dôvodov mal sťažovateľ za to, že postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu došlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p>
ratio decidendi	<p>Na účely posúdenia ústavnej udržateľnosti záverov najvyššieho súdu si ústavný súd zaobstaral súdny spis okresného súdu a zároveň vyzval predsedu okresného súdu, aby mu doručil podania, ktoré boli okresnému súdu zaslané 28. marca 2012 faxom v takom rozsahu, aby bolo možné určiť, či niektoré z týchto podaní je identické s dovolaním sťažovateľa, ktoré bolo okresnému súdu doručené poštou 30. marca 2012. Predseda okresného súdu napriek výzve ústavného súdu nezaslal ústavnému súdu žiadne z podaní doručených okresnému súdu 28. marca 2012 faxom.</p> <p>Z vyjadrení predsedu okresného súdu vyplynulo, že okresný súd evidoval štyri podania doručené faxom 28. marca 2012. Tri z nich vo svojom vyjadrení identifikoval, štvrté pod poradovým číslom 9 však nie. Podľa prehľadu faxových komunikácií predmetné podanie v rozsahu 5 strán bolo doručené „v poriadku“. Predseda okresného súdu nepreukázal, aké podanie bolo okresnému súdu doručené 28. marca 2012 faxom, ktoré je v prehľade faxovej komunikácie pod poradovým číslom 9, pričom uvedená skutočnosť mohla byť relevantná na posúdenie tvrdenia sťažovateľa, že dovolanie proti uzneseniu krajského súdu podal okresnému súdu faxom 28. marca 2012.</p> <p>Pochybenie súdu prvého stupňa pri vykonávaní úkonov v dovolacom konaní je</p>

	<p>v zásade potrebné pripočítať na ťarchu najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu. Okresný súd nevyvrátil tvrdenie sťažovateľa, že predmetné dovolanie doručil okresnému súdu faxom 28. marca 2013, nie je tak zrejmé, či pochybil pri vykonávaní úkonov v napadnutom dovolacom konaní – predovšetkým pri prijímaní a evidencii doručených podaní. Preskúmaním súdneho spisu ústavný súd zistil, že najvyšší súd nijako nezisťoval bližší obsah správy o faxovej komunikácii, t. j. nezisťoval, aký dokument mal byť okresnému súdu zaslaný 28. marca 2012 faxom. Najvyšší súd nevyzval sťažovateľa, aby objasnil obsah predmetnej správy, a nežiadal ani okresný súd o informáciu o podaní, ktoré mu malo byť 28. marca 2012 doručené faxom, a neskúmal ani jeho relevanciu pre napadnuté dovolacie konanie.</p> <p>Vzhľadom na konkrétne okolnosti tohto prípadu uvedenú skutočnosť nebolo možné vyhodnotiť na ťarchu sťažovateľa. Za týchto okolností bolo potrebné považovať záver najvyššieho súdu o tom, že dovolanie sťažovateľa bolo podané po uplynutí lehoty, za nepreskúmateľný a zjavne neodôvodnený, a preto ústavne neutržateľný.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli, napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal právo na náhradu trov konania.</u></p>
 Používané odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: IV. ÚS 106/2010, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, II. ÚS 264/04

 spisová značka	 II. ÚS 885/2014
 sudca spravodajca	Sergej Kohut
 druh konania	 čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
 druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	 nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
 dátum rozhodnutia	22. apríla 2015
 dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	 čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
 skutkový stav a základné fakty	<p>Okresný súd uznesením zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ po jeho vyhlásení sťažnosť, ktorú odôvodnil prostredníctvom obhajcu písomným podaním. Uznesením krajského súdu bola sťažnosť zamietnutá.</p> <p>Sťažovateľ podal proti uzneseniu krajského súdu ústavnú sťažnosť, v ktorej namietal, že prvostupňový a neskôr ani odvolací súd sa nezaoberali skutočnosťami, ktoré v žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu uviedol, a ktoré podľa sťažovateľa odôvodňujú nahradenie väzby dohľadom probačného úradníka a že konajúce súdy jeho návrh na nahradenie väzby nariadením dohľadu posudzovali ako písomný sľub podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.</p>
 ratio decidendi	<p>Z doterajšej judikatúry ESEP k druhej vete čl. 5 ods. 3 dohovoru, vyplýva, že prepustenie na základe záruky je len možnosťou, a nie oprávnením osoby pozbavenej osobnej slobody. Pri posudzovaní jej opodstatnenosti má záruka prednosť pred pokračovaním väzby. Uplatňuje sa nielen v prípade takzvanej útekovvej väzby, ako by tomu nasvedčovala formulácia účelu tejto záruky (zabezpečenie prítomnosti na pojednávaní), ale možno ňou nahradiť aj väzbu realizovanú na základe iných dôvodov. V rozpore s dohovorom by bolo, ak by vnútroštátne právo vylučovalo v prípade niektorých trestných činov vôbec možnosť záruky.</p> <p>Podstatou argumentácie sťažovateľa v sťažnosti je skutočnosť, že svoju žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu doplnil písomným podaním označeným ako „<i>Doplnenie žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu zo dňa 13. 12. 2013</i>“, v ktorom výslovne uviedol: „<i>Alternatívne žiadam, aby bol nariadený dohľad probačného a mediálneho úradníka ako náhrada mojej väzby a ja som bol prepustený z väzby na slobodu.</i>“ Vzhľadom na to, že sa s týmto návrhom sťažovateľa okresný súd v uznesení podľa jeho</p>

	<p>tvrdenia nevysporiadad, namietal sťažovateľ túto skutočnosť v písomnom podaní označenom ako „Sťažnosť – odôvodnenie – trestné konanie“, keď na strane 3 uviedol: „Súd sa tiež žiadnym spôsobom nezaoberal mimoriadnymi okolnosťami môjho prípadu, pre ktoré je možné nariadiť dohľad probačného a mediálneho úradníka ako náhrady väzby, ktoré som podrobne rozoberal aj v doplnení žiadosti o prepustenie z väzby...“ Napriek vyjadreniu krajského súdu v konaní pred ústavným súdom, podľa ktorého „nevyplyva z predmetných listinných písomností, že by obžalovaný žiadal o nahradenie väzby dohľadom“, z označených listín nepochybne vyplýva, že sťažovateľ požiadal o nahradenie väzby dohľadom.</p> <p>V rámci odôvodnenia uznesenia sa krajský súd vysporiadad s dôvodmi, ktoré sťažovateľ označil ako mimoriadne dôvody, pre ktoré by bolo možné nariadiť dohľad probačného a mediálneho úradníka, pokiaľ uviedol: „Všetky tieto skutočnosti potom odôvodňovali záver, že dôvody väzby u obžalovaného naďalej trvajú. Skutočnosti uvádzané v sťažnosti ako starostlivosť o brata, či to, že jeho pobyt nie je na slobode nebezpečný, sú pre rozhodovanie o väzbe právne irelevantné a nemajú vplyv na takéto rozhodnutie... Pokiaľ ide o pripojený sľub, aj sťažnostný súd konštatuje, že vzhľadom na predchádzajúce vyhodnotenie celej situácie by bolo kontraproduktívnym, keďže vo veci bude potrebné vykonať taktiež celé dokazovanie a závažnosť skutku nedovoľuje nahradenie väzby prijatím sľubu, preto správne súd prvého stupňa tento sľub neprijal a sťažnostný súd sa v celom rozsahu s týmto postupom stotožnil.“</p> <p>Z citovaného odôvodnenia uznesenia krajského súdu je zjavné, že sa dôvodmi nahradenia väzby uvádzanými sťažovateľom zaoberal, avšak nesprávne o jeho návrhu na nahradenie väzby nariadením dohľadu nerozhodol a neodstránil pochybenie okresného súdu, keď jeho návrh ďalej posudzoval ako písomný sľub.</p> <p>Hoci ústavný súd vyslovil porušenie čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 3 dohovoru tým, že krajský súd nerozhodol o žiadosti sťažovateľa o nahradení väzby dohľadom probačného a mediálneho úradníka, nevidel dôvod na zrušenie napadnutého uznesenia krajského súdu. Porušenie práv sťažovateľa nerozhodnutím o jeho žiadosti o nahradení väzby dohľadom probačného a mediálneho úradníka v konečnom dôsledku nemalo vplyv na vecnú správnosť uznesenia krajského súdu o dôvodoch a trvaní väzby, pričom dôvodmi nahradenia väzby, na ktoré poukazoval sťažovateľ, sa krajský súd zaoberal, preto toto porušenie ani nemohlo byť dôvodom na zrušenie tohto uznesenia.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a právo podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru porušené boli.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal právo na náhradu trov konania.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: III. ÚS 7/00, IV. ÚS 181/07, III. ÚS 255/03, I. ÚS 239/04 ESLP: Caballero c. Spojené kráľovstvo, S. B. C. c. Spojené kráľovstvo</p>

<p>spisová značka</p>	<p>IV. ÚS 355/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Ľudmila Gajdošíková</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>23. apríla 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ je konkurzným veriteľom v konkurznej veci vedenej na krajskom súde. V konkurznom konaní proti úpadcovi rozhodol krajský súd uznesením tak, že zvolal schôdzu konkurzných veriteľov a zároveň vyzval správcu konkurznej podstaty, aby</p>

	<p>v stanovenej lehote predložil správu o stave majetku úpadcu a o svojej činnosti v konkurznom konaní. Následne krajský súd uznesením zbavil odvolaného správcu funkcie správcu konkurznej podstaty a ustanovil do funkcie nového správcu konkurznej podstaty tak, ako to schválila schôdza konkurzných veriteľov. Proti uvedeným uzneseniam podal odvolanie sťažovateľ a odvolaný správca, o ktorých rozhodol najvyšší súd uznesením tak, že tieto uznesenia krajského súdu potvrdil. Sťažovateľ a odvolaný správca následne podali proti uzneseniu najvyššieho súdu ústavnému súdu sťažnosť, o ktorej ústavný súd rozhodol nálezom č. k. II. ÚS 583/2011-93, ktorým vyslovil porušenie práv sťažovateľa a odvolaného správcu, zrušil uznesenie najvyššieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Po vrátení veci najvyšší súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že uznesenia krajského súdu potvrdil.</p> <p>Základom argumentácie sťažovateľa bolo tvrdenie, že najvyšší súd riadne neodôvodnil svoje rozhodnutie, nerešpektoval právny názor ústavného súdu vyslovený v náleze č. k. II. ÚS 583/2011-93, odstraňoval nedostatky napadnutých uznesení krajského súdu a postupu, ktorý predchádzal ich vydaniu, spôsobom, ktorý je v rozpore s právnym posúdením a postupom v obdobných veciach, o ktorých rozhodoval najvyšší súd a že z uvedených dôvodov postupoval spôsobom, ktorý predstavuje odmietnutie spravodlivosti. Sťažovateľ tiež v ústavnej sťažnosti namietal porušenie základného práva na zákonného sudcu z dôvodu, že v prvom konaní o odvolaní rozhodoval senát „1 Obo“ a v druhom konaní o odvolaní rozhodoval senát „3 Obo“, pričom poukazoval na skutočnosť, že v súdnom spise sa nenachádza výstup, ktorý by preukazoval pridelenie veci na druhé odvolacie konanie a rozhodovanie senátu 3 Obo na princípe náhodného výberu.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 14 ods. 1 medzinárodného paktu</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že predpokladom toho, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, je to, aby toto rozhodnutie bolo vo výroku vecne správne. Vecnú správnosť výroku rozhodnutia možno posúdiť v zásade len vo väzbe na odôvodnenie, v ktorom súd opíše rozhodujúce a relevantné skutkové zistenia a následne právne posúdi tento skutkový stav. V prerokúvanom prípade najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uznesenia uviedol právny záver, že krajský súd „<i>pochybil, keď vo výroku napadnutého uznesenia uviedol, že súd zbavuje odvolaného správcu funkcie správcu konkurznej podstaty, nakoľko o jeho výmene za nového správcu rozhodoval na základe rozhodnutia schôdzy konkurzných veriteľov, v ktorom prípade konkurzný súd správca konkurznej podstaty jeho funkcie nezbavuje, ale funkcia správcu konkurznej podstaty zaniká zo zákona.</i>“ Vo vzťahu k tomuto právnemu záveru následne najvyšší súd uviedol, že „<i>je pravdou, že ide o chybný výrok napadnutého uznesenia, ktorý v konečnom dôsledku ani nezodpovedá odôvodneniu napadnutého uznesenia... tento nedostatok označuje za formálny, pokiaľ existoval dôvod na ustanovenie nového správcu, nakoľko v takom prípade funkcia dovtedy ustanoveného správcu konkurznej podstaty zanikla zo zákona.</i>“</p> <p>Uvedený právny záver považoval ústavný súd za arbitrárny a ústavne neudržateľný, pretože najvyšší súd ako odvolací súd aplikáciou § 219 ods. 1 OSP potvrdil napadnuté uznesenie krajského súdu ako vecne správne, hoci konštatoval, že toto uznesenie nie je vo výroku vecne správne. Konštatoval tiež, že výrok je v rozpore s odôvodnením, tento rozpor však považoval za formálny, pretože mal existovať zákonný dôvod na ustanovenie nového správcu. Následne doplnil odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu v tom smere, či schôdza konkurzných veriteľov bola oprávnená ustanoviť nového správcu, teda v smere, ktorý je zjavne v rozpore s výrokom napadnutého uznesenia krajského súdu. Na tomto základe dospel ústavný súd k záveru, že najvyšší súd aplikoval § 219 OSP arbitrárne, pretože prekročil vymedzený rozsah uvedeného ustanovenia a potvrdil napadnuté uznesenie krajského súdu napriek právnemu záveru, že výrok tohto uznesenia nie je vecne správny.</p> <p>Právny záver najvyššieho súdu týkajúci sa uznesenia krajského súdu, ktorým krajský súd zvolal schôdzu konkurzných veriteľov, o tom, že „<i>zrušenie napadnutého uznesenia sa už minulo právnemu účinku</i>“, považoval ústavný súd za ústavne udržateľný. Prípadné zrušenie uznesenia o zvolaní schôdzy, ktorá sa už uskutočnila, by nemalo žiaden reálny dosah na právne postavenie účastníkov konkurzného konania.</p> <p>K namietanému porušeniu základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48</p>

	<p>ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny</p> <p>Zo stabilnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že za zákonného sudcu treba považovať sudcu, ktorý splňa zákonom určené predpoklady na výkon sudcovskej funkcie, bol natrvalo alebo dočasne pridelený na výkon funkcie k určitému súdu, jeho funkcia nezanikla a bol určený na prejednanie konkrétnej veci v súlade s rozvrhom práce súdu. Sťažovateľ v tejto súvislosti namietal, že v prerokúvanej veci mal rozhodovať senát „1 Obo“, a nie senát „3 Obo“. Po preskúmaní postupu najvyššieho súdu v súvislosti s pridelením predmetnej veci senátu 3 Obo a vychádzajúc z rozvrhu práce najvyššieho súdu na rok 2012, ústavný súd nezistil rozpor v postupe najvyššieho súdu a sťažovateľom označeným právom. Na základe týchto zistení ústavný súd konštatoval, že pridelením veci sťažovateľa a vydaním napadnutého uznesenia najvyšší súd neporušil základné právo sťažovateľa na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, resp. čl. 38 ods. 1 listiny.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ústavy, základné právo podľa čl. 36 ods. 1 listiny, právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a právo podľa čl. 14 ods. 1 medzinárodného paktu porušené boli.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal právo na náhradu trov konania.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: II. ÚS 583/2011, IV. ÚS 190/2012, IV. ÚS 115/03, I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 792/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Lajos Mészáros</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>23. apríla 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť, ktorou namietala porušenie práva vyplývajúceho z uvedeného článku ústavy uznesením najvyššieho súdu.</p> <p>Sťažovateľka bola rozsudkom krajského súdu uznaná za vinnú z trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa, ktorého sa podľa obžaloby dopustila v podstate tým, že ako sudkyňa okresného súdu vo viacerých konaniach postupovala v rozpore so svojimi povinnosťami sudkyne a s príslušnými ustanoveniami procesných a hmotnoprávných predpisov a príslušným návrhom vyhovelá, čím umožnila navrhovateľom získať neoprávnený prospech. Za to ju senát krajského súdu odsúdil na trest odňatia slobody v trvaní jedného roka s podmieneným odkladom na dva roky. Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka dovolanie, ktoré odôvodnila odkazom na ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (nesprávne právne posúdenie zisteného skutkového stavu). Naplnenie tohto dovolacieho dôvodu videla najmä v tom, že sudy neprihľadli na to, že skutok, z ktorého bola obvinená, spočíval v jej rozhodovacej činnosti sudkyne. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľky odmietol. Sťažnosť proti tomuto uzneseniu, ako aj proti rozsudku krajského súdu ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 175/2012-12 odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p>Sťažovateľka podala proti rozsudku krajského súdu dovolanie opätovne, tentoraz ho založila na dovolacom dôvode uvedenom v § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku (vo veci rozhodoval vylúčený sudca). Najvyšší súd uznesením podané dovolanie sťažovateľky odmietol a v jeho dôvodoch uviedol: „Podľa § 372 ods. 2 Trestného poriadku ten, koho dovolanie bolo zamietnuté, nemôže v tej istej veci podať ďalšie dovolanie... Prekážka prechádzajúceho zamietnutia dovolania podľa § 392 ods. 1 Tr. por. a rovnako odmietnutia dovolania podľa § 382 písm. c) Tr. Por. je prekážkou neodstrániteľnou.“</p> <p>Námietky sťažovateľky v ústavnej sťažnosti smerovali proti tomuto uzneseniu najvyššieho súdu, resp. proti jeho právnym záverom. Podľa sťažovateľky ustanovenie §</p>

	372 ods. 2 Trestného poriadku, ktoré nepripúšťa opakovanie dovolania po jeho zamietnutí, nemožno analogicky aplikovať na situáciu, keď predchádzajúce dovolanie bolo odmietnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.
ratio decidendi	<p>Problematika vzťahu dôvodu odmietnutia dovolania a dôvodu zamietnutia dovolania, ako aj možnosť aplikácie § 372 ods. 2 Trestného poriadku na podané dovolanie, ktoré už raz bolo odmietnuté, bola už v minulosti predmetom rozhodovacej činnosti ústavného súdu. Tretí senát ústavného súdu vo veci sp. zn. III. ÚS 188/2012 uznesením v obdobnej veci odmietol sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú po tom, ako sa po posúdení napadnutého uznesenia najvyššieho súdu stotožnil s jeho právnym názorom.</p> <p>Naopak, druhý senát ústavného súdu v takmer identickej veci sp. zn. IV. ÚS 336/2012 sa s právnym názorom najvyššieho súdu a rovnako ani s právnym názorom ústavného súdu nestotožnil, pričom uviedol, že: „Podľa názoru ústavného súdu nemožno stotožňovať dôvod odmietnutia dovolania podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku so zamietnutím dovolania podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku.“</p> <p>V dôsledku odchýlnych právnych názorov dvoch senátov ústavného súdu prijalo plénum ústavného súdu uznesením zjednocujúce stanovisko, podľa ktorého ustanovenie § 372 ods. 2 Trestného poriadku nemožno analogicky aplikovať na prípady odmietnutia skôr podaného dovolania v tej istej trestnej veci podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, keďže takéto použitie analógie je spôsobilé porušiť základné práva vyplývajúce zo siedmeho oddielu druhej hlavy ústavy.</p> <p>Výklad a aplikácia relevantných ustanovení Trestného poriadku, ktoré v posudzovaných prípadoch použil najvyšší súd, sa opierajú o analógiu legis. Analógia nie je v trestnom práve vylúčená úplne. Vylúčená je analógia v neprospech páchatel'a v hmotnom práve trestnom. Toto vylúčenie vyplýva zo zásady „<i>nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege</i>“. Analógia v prospech páchatel'a by mohla byť za istých okolností prípustná, v posudzovanom prípade sťažovateľky však nejde o analógiu v trestnom práve hmotnom. Ide o analógiu v trestnom práve procesnom, ktorá nie je až taká nezvyčajná, ako by sa na prvý pohľad mohlo zdať, a v praxi sa aj využíva. Použitie takejto analógie v trestnom práve procesnom v zásade nie je problematické, pokiaľ nie je prejavom arbitrárnosti a nemá negatívny dopad na práva účastníka konania.</p> <p>V kontexte uvedeného, ak ústavný súd mieni dôsledne aplikovať svoju doktrínu o požiadavke ústavne súladného výkladu, v rámci ktorej okrem iného uviedol, že ak sú k dispozícii viaceré možnosti výkladu právnej normy, je potrebné uprednostniť tú z alternatív, ktorá zaisťuje najväčšiu ochranu základných práv a slobôd, je zrejme potrebné prisvedčiť záveru, že v prípade voľby medzi výkladom gramatickým a výkladom <i>per analogiam legis</i> spojeným s reštriktívnym obmedzením prístupu k súdnej ochrane v podobe možnosti využiť mimoriadny opravný prostriedok, by mal dostať prednosť výklad gramatický. Uvedené platí o to viac aj z dôvodu, že teleologický výklad a výklad <i>per analogiam legis</i> v tomto prípade kompenzuje nedostatky legislatívnej úpravy v miere, ktorá je už ústavne neprípustná. V tejto súvislosti je potrebné prihliadnúť na potrebu jasnej a precíznej úpravy trestného procesu, ktorá by v zásade mala umožňovať jednoznačný výklad o právach a povinnostiach strán trestného konania.</p> <p>V duchu takto koncipovaných záverov ústavný súd hodnotil napadnuté uznesenie najvyššieho súdu ako nesúladné s koncepciou ochrany základných práv a slobôd (t. j. požiadavkou ústavne súladného výkladu, podľa ktorého ak sú k dispozícii viaceré možnosti výkladu právnej normy, je potrebné uprednostniť tú z alternatív, ktorá zaisťuje najväčšiu ochranu základných práv a slobôd). Ústavný súd konštatoval, že najvyšší súd zvolením výkladu <i>per analogiam legis</i> reštriktívne obmedzil prístup k súdnej ochrane sťažovateľky v podobe možnosti využiť mimoriadny opravný prostriedok.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy porušené bolo, napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	Ústavný súd SR: PLz ÚS 3/2014, III. ÚS 188/2012, IV. ÚS 336/2012

spisová značka	IV. ÚS 520/2012
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhoveneé – v časti nevyhoveneé
dátum rozhodnutia	6. mája 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Okresný súd rozsudkom v konaní o vyhlásení neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi sťažovateľom a ďalším žalovaným rozhodol tak, že predmetnú kúpnu zmluvu vyhlásil za neplatnú. Podľa názoru súdu žalovaný ako povinná osoba podľa § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. uzavretím kúpnej zmluvy so sťažovateľom sledovali cieľ, ktorý v konečnom dôsledku znamenal, že žalobcovia v dôsledku toho, že sa sporné pozemky stali vlastníctvom fyzickej osoby, boli vylúčení z možnosti ďalšími právnymi prostriedkami domôcť sa navrátenia vlastníctva k sporným pozemkom podľa zákona č. 503/2003 Z. z. Za daného stavu súd dospel k záveru, že kúpna zmluva uzavretá medzi žalovaným a sťažovateľom je absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka, keďže svojím obsahom a účelom obchádza zákon č. 503/2003 Z. z.</p> <p>Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť proti rozsudku okresného súdu a krajského súdu, ktorú odôvodnil v zásade tým, že krajský súd a okresný súd pri právnom posúdení veci použili výklad právneho predpisu v rozpore s ústavou, a že takýmto spôsobom interpretované právne predpisy aplikovali na skutkový stav. Sťažovateľ argumentoval porušením princípu zákazu retroaktivity tak napadnutým rozsudkom okresného súdu, ako aj napadnutým rozsudkom krajského súdu, pretože predmetnú kúpnu zmluvu so žalovaným uzatvorili v období medzi platnosťou a účinnosťou zákona č. 503/2003 Z. z., pričom v uvedenom období bol povolený aj vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré boli jej predmetom. V súvislosti s namietaným porušením svojho základného práva na súdnu ochranu sťažovateľ tvrdil, že došlo aj k neoprávnenému zásahu do jeho vlastníckeho práva, ktoré bolo namietaným rozsudkom krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu obmedzené v rozpore s ústavou. Podľa sťažovateľa napadnutými rozhodnutiami označených súdov došlo aj k porušeniu princípu právnej istoty.</p>
ratio decidendi	<p>V predmetnej veci bolo úlohou ústavného súdu posúdiť, či právny názor vyslovený krajským súdom v napadnutom rozsudku, podľa ktorého prípustnosť aplikácie právnej úpravy vyplývajúcej zo zákona č. 503/2003 Z. z. na právny vzťah založený kúpnu zmluvou z 15. decembra 2003 v období pred nadobudnutím jeho účinnosti a následným právnym posúdením tejto kúpnej zmluvy ako neplatného právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre obchádzanie zákona č. 503/2003 Z. z., je výsledkom ústavne konformného výkladu vo veci aplikovaných ustanovení právnych predpisov.</p> <p>Ako už ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti viackrát uviedol, obchádzanie zákona spočíva vo vylúčení právne záväzného pravidla správania sa zámerným použitím prostriedkov, ktoré sami osebe nie sú zákonom zakázané, v dôsledku čoho sa nastolený stav javí z hľadiska pozitívneho práva ako nenapadnuteľný. Konanie <i>in fraudem legis</i> predstavuje postup, keď sa niekto správa formálne podľa práva, ale tak, aby zámerne dosiahol výsledok právnou normou zakázaný alebo nepredvídaný a nežiaduci. K obchádzaniu zákona dôjde v prípade, keď právny úkon nie je v priamom rozpore so zákonom, ale svojimi účinkami a najmä svojím účelom zákon, jeho ciele a zmysel (<i>ratio legis</i>) obchádza.</p> <p>Ústavný súd považoval za dôležité poukázať aj na tú skutočnosť, že pravidlo vytvorené krajským súdom o posudzovaní právneho úkonu uskutočneného pred nadobudnutím účinnosti právnej úpravy, ktorá je vo svojom dôsledku týmto právnym úkonom obchádzaná, ako právneho úkonu <i>in fraudem legis</i> a následne sankcionovateľného neplatnosťou, vytvára odlišný právny režim jeho posudzovania než v prípade jeho priameho rozporu s takouto právnou úpravou. Uvedené vo svojich dôsledkoch tiež znamená, že pojem „zákon“ použitý v § 39 Občianskeho zákonníka je</p>

	<p>používaný v dvoch odlišných významoch, keď na jednej strane sa ním rozumie zákon platný a účinný pre prípad priameho rozporu právneho úkonu so zákonným zákazom a na strane druhej sa ním rozumie zákon platný, ale nie nutne účinný pre prípad jeho obchádzania. Takejto interpretácii pojmu „zákon“ nielenže v okolnostiach danej veci chýba zmysluplné a teoreticky udržateľné zdôvodnenie, ale bez bližšej argumentácie narúša obsahovú koherenciu rovnako znejúcich legálnych pojmov, čím sa bez akéhokoľvek zdôvodnenia dostáva do rozporu s jazykovo interpretačnou zásadou zákazu homonymického (polysémického) výkladu slov použitých v rámci jedného právneho predpisu.</p> <p>Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatoval, že krajský súd ústavne neudržateľným spôsobom v rámci aplikačného postupu priznal normatívny význam neúčinnnej právnej úprave, keď v dôsledku ústavne nekonformnej interpretácie pojmu „zákon“ v § 39 Občianskeho zákonníka pripustil právne relevantnú možnosť jej obchádzania a právny úkon uzatvorený podľa starej právnej úpravy následne v kontexte platného, ale neúčinného zákona posúdil ako absolútne neplatný pre jeho obchádzanie. Postup krajského súdu, ktorý v rámci subsumpcného/rozhodovacieho sylogizmu pri aplikácii práva presadil normatívne účinky označeného zákona pre obdobie predchádzajúce jeho účinnosti, predstavuje taký akt normatívnej zmeny spoločenských vzťahov regulovaných podľa starej právnej úpravy, ktorý umožňuje jej pôsobenie s účinkami <i>ex tunc</i>.</p> <p>Z pohľadu ústavného súdu bolo podstatné, že právna konštrukcia krajského súdu (ako aj okresného súdu) v napadnutom rozsudku, podľa ktorej pripustil právne významnú možnosť obchádzania zákonného zákazu obsiahnutého v platnom, ale neúčinnom právnom predpise, vykazuje vo vzťahu k výsledku, ku ktorému dospel – neplatnosť právneho úkonu – také zjavné nedostatky, ktoré spochybňujú celkovú ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu je preto podľa názoru ústavného súdu za hranicou ústavnej udržateľnosti. Sumarizácia nedostatkov vo vzťahu k záveru, ku ktorému krajský súd v napadnutom rozsudku dospel, spôsobuje, že tento záver vyznieva nepresvedčivo a na ujmu sťažovateľa.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu porušené bolo, napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke priznal právo na náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy ústavný súd v tejto časti sťažnosti nevyhovel, uprednostňujúc právomoc všeobecného súdu na ochranu subjektívnych hmotných práv účastníkov konania pred ochranou v konaní pred ústavným súdom.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: PL. ÚS 16/95, III. ÚS 314/07, II. ÚS 182/06, IV. ÚS 24/2010</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 16/2015</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Ľudmila Gajdošíková</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>6. mája 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Rozhodnutím správcu dane bol sťažovateľke vyrubený rozdiel dane z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti o rozdiel daňového bonusu. Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka odvolanie prostredníctvom advokátskej kancelárie a dodatočne, po uplynutí lehoty na podanie odvolania voči daňovému výmeru, predložila splnomocnenie na podanie odvolania pre advokátsku kanceláriu na jej zastupovanie. Správny orgán</p>

	<p>zamietol odvolanie sťažovateľky ako podané nepríslušnou osobou podľa § 47 ods. 5 písm. c) zákona o správe daní.</p> <p>Žalobou o preskúmanie zákonnosti správneho rozhodnutia sa sťažovateľka domáhala, aby krajský súd zrušil rozhodnutie správneho orgánu. Krajský súd rozsudkom žalobu zamietol. Rozhodnutie prvostupňového súdu najvyšší súd ako súd odvolací napadnutým rozsudkom potvrdil. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia najvyšší súd uviedol: „<i>Nie je právne možné, aby splnomocniteľ dodatočne schválil úkony vykonané splnomocniteľom na základe právne neperfektného, resp. neexistujúceho plnomocenstva... V prípade, ak z obsahu plnomocenstva ani nevyplýva vôľa jeho účastníkov konvalidovať úkony už zrealizované, preto nie je možné dodatočnými vyhláseniami takýto žalobcom požadovaný právny stav dosiahnuť.</i>“</p> <p>Sťažovateľka považovala napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný a arbitrárny, pričom postup najvyššieho súdu viedol podľa nej nielen k nesprávnemu vecnému posúdeniu veci, ale aj k odopretiu práva sťažovateľky, aby sa jej vecou zaoberali príslušné orgány, vrátane všeobecných súdov. Podľa sťažovateľky tvrdenia obsiahnuté v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nemajú oporu ani v zákonoch, ani vo výkladových pravidlách práva a z toho dôvodu je odôvodnenie napadnutého rozsudku nedostatočné.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Bývalý IV. senát ústavného súdu v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti sťažovateľky dospel k odchylnému právnemu názoru, ktorý vyslovil bývalý II. senát ústavného súdu v náleze sp. zn. II. ÚS 338/2012 v porovnateľnej veci týkajúcej sa zastupovania daňových subjektov v správnom (daňovom) konaní podľa rovnakej, vtedy platnej a účinnej relevantnej právnej úpravy. Podstata právneho názoru bývalého II. senátu ústavného súdu bola založená na tom, že dodatočné odstránenie nedostatkov zákonných náležitostí plnomocenstva pre potreby daňového konania je možné. Podľa názoru bývalého II. senátu ústavného súdu rozhodnutie najvyššieho súdu, ktorý pri svojom rozhodovaní nevychádzal z takéhoto právneho názoru, ale použil iný výklad relevantnej právnej úpravy, „zasahuje do samotnej podstaty základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a ocitá sa v rozpore aj so zásadou proporcionality pri obmedzovaní základných práv a slobôd. Napokon, pokiaľ má výklad najvyššieho súdu garantovať zákonnosť daňového konania, t. j. zabezpečiť, aby tak daňové subjekty, ako aj správcovia dane postupovali striktnie v súlade s príslušnými predpismi, túto možno zabezpečiť aj prostredníctvom takého výkladu daňových predpisov, ktorý dovoľuje odstránenie nedostatkov daňového plnomocenstva daňovým subjektom až do momentu rozhodnutia daňového orgánu.“</p> <p>Bývalý IV. senát ústavného súdu sa s týmto právnym názorom nestotožnil, vo veci sťažovateľky dospel k právnemu názoru, ktorý je odchylný od právneho názoru II. senátu vyjadreného v náleze č. k. II. ÚS 338/2012-51. Právny názor bývalého IV. senátu bol založený na tom, že postup a rozhodnutie všeobecného súdu, ktoré vychádzajú z aplikácie konkrétnej procesnoprávnej úpravy, v zásade nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd. Pri svojich právnych úvahách sa spravoval aj tým, že obsahom každej procesnoprávnej úpravy sú v zásade viac alebo menej formalizované pravidlá postupu účastníkov príslušného procesu, správne procesy nevynímajúc, pričom tieto pravidlá nie sú totožné. Nesplnenie zákonom ustanovených predpokladov vylučujúce fyzickej osobe alebo právnickej osobe účasť na konaní nepovažoval za „odopretie spravodlivosti“.</p> <p>Plénum ústavného súdu rozhodlo o návrhu na zjednotenie odchylných právnych názorov tak, že ho uznesením sp. zn. PLz. ÚS 5/2014 zamietlo. Za situácie, keď už v obdobnej veci vyslovil ústavný súd právny názor vo veci vedenej pod sp. zn. II. ÚS 338/2012, ako aj s prihliadnutím na aktuálny vývoj relevantnej právnej úpravy a jej aplikáciu, považoval druhý senát ústavného súdu rozhodujúci v tejto veci za vhodné sa k už vyslovenému právnemu názoru prikloniť.</p> <p>V okolnostiach prípadu, odvolávajúc sa na nález sp. zn. II. ÚS 338/2012, ústavný súd tiež zobral do úvahy, že „... ak je rozhodnutie o uplatnení základného práva alebo slobody občana potrebné uskutočniť v rámci, resp. prostredníctvom osobitného konania pred štátnym alebo iným orgánom, úloha štátu spočíva v zabezpečení existencie a právnej úpravy takýchto konaní dostupných každému z nositeľov základných práv a slobôd. Ďalším kritériom kladeným na takéto konania je, aby sa v ich rámci a ich prostredníctvom zabezpečoval reálny výkon, resp. ochrana niektorého zo základných práv alebo slobôd občanov. Takéto konania vytvárajúce procesné záruky reálneho uplatňovania základných</p>

	<p>práv alebo slobôd občanov treba považovať za ich neoddeliteľnú súčasť. Zákony procesnej a inej povahy, v rámci a prostredníctvom ktorých sa možno domáhať základných práv a slobôd, potvrdzujú, že pokiaľ ich uplatňovanie alebo ochrana predpokladá určité formalizované akty zo strany svojich nositeľov rozhodné pre ich začatie alebo pokračovanie, ich nedielnou súčasťou je priznanie reálnej možnosti účastníkom konania odstrániť nedostatky brániace ich praktickému uplatneniu. Tieto nedostatky sa zvyčajne odstraňujú na základe výzvy súdneho orgánu, ako aj správneho orgánu. Ak preto účastníkovi súdneho alebo administratívneho konania orgán štátu neposkytne reálnu možnosť odstrániť nedostatky právne formalizovaného aktu nevyhnutného pre začatie v konaní, v ktorom sa uplatňuje jeho základné právo na súdnu alebo inú právnu ochranu, pričom ide o odstrániteľné nedostatky, porušuje jeho základné práva zaručené v čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy.“</p> <p>Ústavný súd vo svojom rozhodnutí č. k. II. ÚS 338/2012-25 tiež uviedol, že „poučovacia povinnosť daňového orgánu na odstránenie nedostatkov sa vzťahuje na podané odvolanie, ktoré nemá zákonom predpísané náležitosti (§ 46 ods. 5 zákona o správe daní). Z uvedeného vyplýva, že zákonnou náležitosťou ani daňového podania a ani daňového odvolania nie je plnomocenstvo na zastupovanie v daňovom konaní podľa § 9 ods. 3 zákona o správe daní.“ Ústavný súd vyslovil aj právny názor, že „aj prax daňových orgánov potvrdzuje, že k nesplneniu zákonných náležitostí daňového konania môže dochádzať nielen pri daňových podaniach a odvolaniach, ale aj pri splnomocneniach na zastupovanie v daňovom konaní.“</p> <p>Ústavný súd, vychádzajúc z uvedeného, konštatoval, že výklad najvyššieho súdu v napadnutom rozsudku nie je v súlade so základnými zásadami daňového konania, v ktorom sa síce na jednej strane chránia záujmy štátu a obcí, ale na druhej strane sa „dbá... na zachovanie práv a právom chránených záujmov daňových subjektov a ostatných osôb zúčastnených na daňovom konaní“ (§ 2 ods. 1 zákona o správe daní). Z uvedeného vyplynul záver ústavného súdu, podľa ktorého najvyšší súd vyložil ustanovenia zákona o správe daní ústave nekonformným spôsobom.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné práva sťažovateľky zaručené v čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli, napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke priznal právo na náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd v tejto časti sťažnosti nevyhovel, uprednostňujúc právomoc všeobecného súdu na ochranu subjektívnych hmotných práv účastníkov konania pred ochranou v konaní pred ústavným súdom.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: PLz. ÚS 5/2014, II. ÚS 338/2012, II. ÚS 31/04, II. ÚS 9/00</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 18/2015</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Ľudmila Gajdošíková</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>6. mája 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 30 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Ústavný súd prijal na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľky, ktorou namietala porušenie označených práv uznesením okresného súdu tým, že okresný súd napadnutým rozhodnutím nevyhovel jej návrhu podľa § 250zb OSP na vydanie rozhodnutia o jej zaregistrovaní ako kandidátky na starostu obce a tiež na poslankyňu obecného zastupiteľstva. Okresný súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že návrh sťažovateľky zamietol.</p>

	<p>Okresný súd návrh sťažovateľky zamietol z dôvodu, že podpisové hárky petície za kandidatúru sťažovateľky na poslankyňu obecného zastupiteľstva neboli podpísané nezávislým kandidátom (sťažovateľkou) podľa § 4 ods. 1 zákona o petičnom práve, a teda petícia nespĺňala náležitosti podľa § 4 a § 5 zákona o petičnom práve. Pokiaľ ide o zamietnutie návrhu na registráciu kandidátnej listiny pre voľby starostu, v tejto časti okresný súd svoje rozhodnutie nezdôvodnil. Okresný súd sa nezaoberal ani skutočnosťou, že volebná komisia nevyzvala sťažovateľku na odstránenie formálnych nedostatkov, tak, ako je to upravené v ustanovení § 5 ods. 5 zákona o petičnom práve.</p> <p>Ústavný súd zistil tieto skutočnosti: Miestna volebná komisia svojimi rozhodnutiami nezaregistrovala sťažovateľku ako kandidátku na starostku obce a ako kandidátku na poslankyňu obecného zastupiteľstva. Svoje rozhodnutia komisia zdôvodnila zhodne tým, že „predložená petičná listina je neúplná, v súlade so zákonom č. 85/1990 Zb... chýba na troch listoch petície podpis nezávislého kandidáta. Z 23 podpísaných voličov na petícii je platných iba 13 voličov... V 9 prípadoch nie je uvedená adresa trvalého pobytu voliča, je nečítateľná čo nemožno brať do úvahy v súlade s § 4 ods. 6 V jednom prípade nie je správne uvedená adresa.“ Rozhodnutia miestnej volebnej komisie preskúmal na základe návrhu sťažovateľky okresný súd a napadnutým uznesením jej návrh zamietol. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia okresný súd uviedol: „Súd riadne preskúmal priložené petičné hárky kandidáta a dospel k záveru, že obligatorne skutočnosti, ktoré taxatívne vymenúva zákon nie sú v petičnej listine navrhovateľky uvedené, a teda nezávislý kandidát nepreukázal dostatočnú podporu voličmi. Petičné hárky neobsahujú podpis fyzickej osoby, ktorá petíciu predkladá, a teda nespĺňajú obligatorne náležitosti a súd nemôže takéto petičné hárky uznať.“</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv zaručených čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy ústavný súd poznamenáva, že z jeho doterajšej praxe vyplýva, že orgány zabezpečujúce prístup k voleným a iným verejným funkciám porušia čl. 30 ods. 4 ústavy aj tým, že „sťažia, uľahčia alebo znemožnia uchádzanie sa o funkciu“, resp. že nezabezpečia „objektívitu konania“. V tejto súvislosti ústavný súd uviedol, že „v právnom štáte je nevyhnutné, aby každý orgán verejnej moci... postupoval pri výkone svojej právomoci tak, že zabezpečí objektívitu svojho postupu smerujúceho k ochrane alebo uplatňovaniu základného práva alebo základnej slobody, ako aj objektívitu samotného rozhodovania o ochrane a uplatňovaní základného práva alebo základnej slobody, a to bez ohľadu na to, či tento postup prebieha v právne formalizovanom rámci alebo iba v rámci faktickej činnosti príslušného orgánu. Uplatňovanie a ochrana každého základného práva alebo slobody musí byť v činnosti každého orgánu verejnej moci zabezpečená reálne a musí prebiehať na nediskriminačnom základe. Táto požiadavka sa dotýka každého úkonu orgánu verejnej moci, ktorý priamo alebo aspoň sprostredkovane súvisí s ochranou alebo uplatňovaním základného práva alebo slobody.“ Podobne ústavný súd uviedol: „subjektom tohto práva je každý občan Slovenskej republiky, ktorý sa o volenú funkciu uchádza. Obsahom uvedeného práva je aj predpoklad, že jednotliví voliči budú mať možnosť odovzdať svoj hlas v prospech niektorého z kandidátov za rovnakých podmienok vrátane možnosti dostať sa k informáciám o jednotlivých kandidátoch rovnakým spôsobom.“</p> <p>Okresný súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia nevysporiadal s v zákone o petičnom práve ustanovenou povinnosťou príslušného orgánu verejnej správy vyzvať predkladateľa petície na odstránenie jej nedostatkov podľa čl. 5 ods. 5 zákona o petičnom práve, ako ani s tým, či uvedené ustanovenie zákona o petičnom práve je potrebné aplikovať pri skúmaní náležitostí petície nezávislého kandidáta v doslovnom gramatickom znení zákona o petičnom práve, prípadne či ho treba aplikovať primeraným spôsobom vzhľadom na jej špecifickú funkciu „priznanú“ jej zákonom o voľbách. Z predloženého súdneho spisu okresného súdu vyplýva, že okresný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania. Z predloženého súdneho spisu však nevyplýva, či pred svojim rozhodnutím okresný súd zisťoval, či miestna volebná komisia vyzvala sťažovateľku na odstránenie vytkávaných nedostatkov petície; sám okresný súd sťažovateľku na ich odstránenie podľa § 5 ods. 5 zákona o petičnom práve nevyzval. Ani z odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu nevyplýva, prečo nepovažoval okresný súd za potrebné vyzvať sťažovateľku na odstránenie nedostatkov petície, hoci túto skutočnosť považoval pre svoje rozhodnutie v danej veci za právne významnú, dokonca rozhodujúcu. Podľa názoru ústavného súdu na jednej strane postupoval okresný súd vo vzťahu</p>

	<p>k sťažovateľke prísne formálnoprávne, na druhej strane bol vo vzťahu k vlastnému postupu z tohto hľadiska značne benevolentný.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu je právny záver okresného súdu o tom, že petícia sťažovateľky nespĺňa zákonom predpísané náležitosti, založený na zjavne nesprávnej a formalistickej interpretácii relevantných ustanovení zákona o petičnom práve, ktoré sú v doslovnom gramatickom znení na danú situáciu neaplikovateľné, a z toho dôvodu napadnuté uznesenie okresného súdu je ústavne neudržateľné.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné práva sťažovateľky podľa čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy a podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy porušené boli.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke priznal finančné zadost'učinenie vo výške 2 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Ústavný súd nevyhovел návrhu sťažovateľky na to, aby zrušil napadnuté uznesenie a vrátil vec okresnému súdu. Tento návrh považoval ústavný súd v čase svojho rozhodovania za právne bezvýznamný z toho dôvodu, že okresný súd už nemôže svojím postupom, prípadne rozhodnutím v prospech sťažovateľky zasiahnuť do právoplatných výsledkov volieb do orgánov samosprávy obce.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 35/03, IV. ÚS 102/98, II. ÚS 9/00, III. ÚS 23/00, III. ÚS 75/01, II. ÚS 5/03, II. ÚS 249/2011

spisová značka	II. ÚS 361/2014
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	27. mája 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	<p>čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky</p> <p>čl. 41 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky</p> <p>čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky</p> <p>čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p> <p>čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavný súd prijal na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie označených práv uznesením okresného súdu a uznesením krajského súdu. Namietaným uznesením okresný súd zamietol návrh na súdny výkon rozhodnutia o nariadení návratu detí sťažovateľa do krajiny obvyklého pobytu, t. j. do Írska. Proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie. Krajský súd uznesením potvrdil uznesenie prvostupňového súdu.</p> <p>Sťažovateľ namietal, že právne závery okresného súdu i krajského súdu sú neodôvodnené a arbitrárne, že zásadne popreli účel a význam Občianskeho súdneho poriadku, nariadenia rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností (ďalej len „nariadenie rady“) a Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (ďalej len „Haagsky dohovor“).</p> <p>Sťažovateľ súčasne namietal porušenie označených práv postupom konajúcich súdov v namietanom konaní, ktorým mu bola odňatá možnosť starať sa osobne o svoje maloleté deti, a teda vykonávať svoje rodičovské práva a povinnosti.</p> <p>Ako to vyplýva z odôvodnenia namietaného rozhodnutia krajského súdu, nadväzujúceho na dôvody rozhodnutia okresného súdu, konajúce súdy založili svoje zamietavé rozhodnutia na právnom závere nevykonateľnosti výroku vykonávaného rozhodnutia, v ktorom matke maloletých detí nebola uložená žiadna konkrétna povinnosť v súvislosti so zabezpečením návratu maloletých detí a ani lehota na splnenie tejto povinnosti. Konajúce súdy ďalej konštatovali, že neboli splnené podmienky na súdny výkon rozhodnutia, pretože odňatie maloletých detí matke (povinne) podľa § 273a ods. 2 OSP by bolo v rozpore s uznesením okresného súdu, ktorým boli maloleté deti dočasne</p>

	<p>zverené do osobnej starostlivosti matky. Z uvedených dôvodov preto nebolo možné pristúpiť k nariadeniu výkonu rozhodnutia spôsobom podľa § 273a OSP, teda odobratím maloletých detí matke (povinnej).</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv uznesením okresného súdu</p> <p>Významnou podmienkou ústavného súdu limitujúcou jeho rozhodovaciu právomoc je, že o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa, porušenie ktorých pred ústavným súdom namieta, nerozhoduje iný súd (princíp subsidiarity). Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu bol prípustný riadny opravný prostriedok – odvolanie (ktoré sťažovateľ aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť v posudzovanej veci o odvolaní sťažovateľa vylučuje právomoc ústavného súdu. Ústavný súd preto rozhodol, že konanie o sťažnosti v časti namietaného porušenia označených práv napadnutým uznesením okresného súdu zastavuje.</p> <p>K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu</p> <p>Ústavný súd považoval za potrebné zdôrazniť osobitosť výkonu rozhodnutí o návrate dieťaťa, ktoré bolo na územie Slovenskej republiky neoprávnene premiestnené alebo je na jej území neoprávnene zadržované. Tá spočíva v špecifickej povahe týchto rozhodnutí, ktoré sú vydávané slovenskými justičnými orgánmi na základe prameňov medzinárodného práva a európskeho práva. Nútený výkon takéhoto rozhodnutia, i keď je upravený v rámci výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí, je špecifickým druhom výkonu rozhodnutia. Ide o výkon rozhodnutia podľa medzinárodnej zmluvy, kedy je potrebné prihliadať na účel Haagskeho dohovoru a nariadenia rady. Účelom nariadenia rady a Haagskeho dohovoru je prioritne ochrana práv dieťaťa a jeho okamžitý návrat do krajiny obvyklého pobytu (teda do pôsobnosti jeho zákonného sudcu), ako aj ochrana práv toho z rodičov, ktorému sa neoprávneným premiestnením dieťaťa porušili jeho opatrovnícke práva. Vzťah nariadenia rady k Haagskemu dohovoru je komplementárny, teda vo vzťahoch medzi členskými štátmi Európskej únie sa prednostne použije nariadenie rady pre rovnaký okruh otázok, ktoré rieši aj Haagsky dohovor (čl. 60 nariadenia rady).</p> <p>Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, ktoré spočíva okrem iného na interpretácii právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu, pričom pri riešení (rozhodovaní) konkrétnych prípadov sa nesmie opomíňať, že prijaté riešenie musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti. Priorizovanie formálnych požiadaviek vyplývajúcich z noriem bežného zákonodarstva môže totiž v konkrétnych súdnych konaniach viesť k rozhodnutiam, ktoré budú v zjavnom rozpore s účelom a zmyslom príslušnej právnej úpravy a v konečnom dôsledku môžu v súdnych konaniach spôsobiť porušenie práva na spravodlivý proces.</p> <p>Vychádzajúc z uvedeného, bolo povinnosťou konajúcich súdov vykladať výrok rozhodnutia o nariadení návratu materiálne, teda v kontexte jeho odôvodnenia, prihliadajúc pritom na účel a cieľ medzinárodnej zmluvy, na základe ktorej bolo toto rozhodnutie vydané, najmä ak samotný Haagsky dohovor ani nariadenie rady neurčujú, ako má znieť výrok rozhodnutia súdu o nariadení návratu maloletých detí.</p> <p>Na základe uvedeného ústavný súd považoval záver konajúcich súdov o nevykonateľnosti výroku rozhodnutia o nariadení návratu za ústavne neudržateľný a za výsledok ústavne nekonformného výkladu relevantných ustanovení OSP o výkone rozhodnutia, Haagskeho dohovoru a nariadenia rady. Ústavný súd považoval za svojvoľný a zjavne neodôvodnený aj právny záver krajského súdu, že výkon rozhodnutia spôsobom vyjadreným v § 273a OSP (odobratím maloletých detí matke – povinnej) nie je možný/je „nevykonateľný“, pretože by bol v rozpore s právom priznaným matke predbežným opatrením okresného súdu.</p> <p>K namietanému porušeniu základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a práva na rešpektovanie rodinného života podľa čl. 8 dohovoru uznesením krajského súdu</p> <p>Podľa judikatúry ESĽP vo veciach medzinárodných únosov detí je potrebné záväzky štátu podľa čl. 8 dohovoru interpretovať vo svetle Haagskeho dohovoru a Dohovoru o právach dieťaťa, a ak je to relevantné, taktiež v duchu nariadenia rady. Čo sa týka</p>

	<p>samotného výkonu rozhodnutia o navrátení, štát má pozitívny záväzok prijať všetky nevyhnutné kroky, ktoré možno rozumne vyžadovať k umožneniu výkonu rozsudku v oblasti rodinného práva. Keďže vo veci návrhu na nútený výkon rozhodnutia o nariadení návratu konajúci súd rozhodol arbitrárne, nerešpektujúc účel Haagskeho dohovoru a nariadenia rady, v rovine pozitívneho záväzku poskytnúť sťažovateľovi ochranu pred neoprávneným zásahom do jeho súkromného a rodinného života, svoju úlohu nespĺnil.</p> <p>K namietanému porušeniu základných práv na ochranu rodičovstva a na starostlivosť o deti a ich výchovu podľa čl. 41 ods. 1 a 4 ústavy uznesením krajského súdu</p> <p>Ústavný súd považoval za nesporné, že namietaným rozhodnutím nebolo rozhodnuté o opatrovníckom práve sťažovateľa, resp. o jeho rodičovských právach, či povinnostiach k maloletým deťom. Na druhej strane niet pochýb o tom, že neoprávneným premiestnením maloletých detí došlo k porušeniu opatrovníckeho práva sťažovateľa, ktorému je z toho dôvodu nemožný, resp. sťažený výkon jeho rodičovských práv. Keďže v dôsledku arbitrárneho rozhodnutia krajského súdu nedošlo k naplneniu účelu Haagskeho dohovoru výkonom rozhodnutia o nariadení návratu maloletých detí, a tým k obnoveniu porušeného opatrovníckeho práva sťažovateľa, došlo ním aj k zásahu do jeho rodičovských práv.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné práva sťažovateľa podľa čl. 19 ods. 2, čl. 41 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 dohovoru uznesením krajského súdu porušené boli, napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadostučinenie vo výške 3 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	<p>Ústavný súd SR: II. ÚS 8/96, II. ÚS 47/97, I. ÚS 4/02</p> <p>ESLP: Neulinger a Shuruk c. Švajčiarsko, Shaw c. Maďarsko, Šneersone a Kampanella c. Taliansko</p>

Nálezy – priet'ahy v konaní:

spisová značka	II. ÚS 36/2015
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	10. marca 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie svojho práva vyplývajúceho z označeného článku ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o určenie, že neexistujú dôvody vydedenia, ktoré sa začalo v roku 2005.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, ústavný súd konštatoval, že predmet napadnutého konania po skutkovej ani právnej stránke nie je možné hodnotiť ako taký zložitý, aby odôvodňoval a ospravedlňoval jeho doterajšiu zjavne neprímeranú dĺžku. 2. Ústavný súd ako druhé kritérium skúmal správanie účastníkov konania a zo spisovej dokumentácie nezistil žiadne zásadnejšie okolnosti, ktorými sťažovateľka mohla prispieť ku vzniku priet'ahov v napadnutom konaní. 3. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní

	<p>došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu v napadnutom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty.</p> <p>Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na obdobia opakovanej nečinnosti okresného súdu (napr. od novembra 2005, keď bol zaplatený súdny poplatok, do augusta 2006, keď okresný súd vyzval žalovanú na vyjadrenie sa k žalobe, a od decembra 2006, keď okresný súd ustanovil žalovanej zástupcu z radov advokátov, do októbra 2007, keď okresný súd uskutočnil pojednávanie vo veci, ako aj od apríla 2014, keď bol spis vzťahujúci sa na napadnuté konanie vrátený okresnému súdu, až do novembra 2014, keď sa uskutočnilo pojednávanie vo veci).</p> <p>Vzhľadom na predmet posudzovaného konania, jeho celkovú doterajšiu dĺžku a opakované zrušenie rozsudkov okresného súdu v odvolacom konaní je namieste záver, že napadnuté konanie ako celok charakterizuje aj neefektívny postup okresného súdu. Neefektívnosť konania sa prejavila najmä v nesústredenom postupe okresného súdu pri zisťovaní skutkového stavu veci a jeho právnom posúdení, keď rozsudky okresného súdu boli opätovne zrušené v odvolacom konaní a vec bola vrátená na ďalšie konanie.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli a prikázal okresnému súdu aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadost'učinenie vo výške 2 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 35/2015
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	26. marca 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku ústavy postupom okresného súdu v konaní o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam v období po nadobudnutí právoplatnosti skoršieho nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 242/08-36 z 27. januára 2009.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. V súvislosti s posudzovaním zložitosti veci ústavný súd nepovažoval posudzovanú vec za právne zložitú, pretože takéto spory tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej agendy okresných súdov. Vychádzajúc z obsahu spisu, ústavný súd pripustil, že vec sťažovateľa možno považovať za skutkovo zložitejšiu, a to najmä vzhľadom na potrebu vykonať v záujme ustálenia skutkového stavu znalecké dokazovanie. Ústavný súd ale zároveň konštatoval, že faktická zložitosť veci nemôže ospravedlniť skutočnosť, že vec ani po uplynutí 22 rokov od podania návrhu nie je právoplatne skončená.</p> <p>2. Pri hodnotení doterajšieho priebehu namietaného konania z hľadiska správania sťažovateľa ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v preskúmanom konaní k zbytočným priet'ahom.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu</p>

	<p>v napadnutom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty.</p> <p>Ústavný súd predovšetkým poukázal na to, že doterajšie trvanie napadnutého konania (viac ako 22 rokov) je už samo osebe celkom zjavne neprimerané. Podľa názoru ústavného súdu súdne konanie, ktoré trvá tak neobyčajne dlho, ako napadnuté konanie, možno spravidla bez ďalšieho považovať za také, ktoré je nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy.</p> <p>Zo spisu okresného súdu ústavný súd navyše zistil, že v napadnutom konaní došlo k viacerým obdobiam nielen krátkodobej, ale aj dlhodobej nečinnosti okresného súdu a tiež k neefektívnej a nesústreďenej činnosti okresného súdu, napr. najmä v súvislosti s rozhodovaním vo veci samej, keď rozsudok okresného súdu bol odvolacím súdom dvakrát zrušený a vrátený okresnému súdu na ďalšie konanie, ale aj v súvislosti s postupom okresného súdu pri zisťovaní bydliska účastníkov konania a postupom okresného súdu v súvislosti s podanou námietkou zaujatosti.</p> <p>Obranu okresného súdu spočívajúcu v uvádzaní dôvodov, ktoré mali ako objektívne príčiny spôsobiť tieto prietahy, ústavný súd s odkazom na svoju ustálenú judikatúru neakceptoval. Personálne problémy a vysoká zaťaženosť sudcov nemôžu byť na ťarchu účastníka konania a nemajú povahu okolnosti, ktorá by vylučovala zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci samej.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy porušené bolo.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadost'učinenie vo výške 11 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p> <p>Sťažovateľ sa tiež domáhal, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v namietanom konaní bez zbytočných prietahov. Ústavný súd tejto časti sťažnosti nevyhovel vzhľadom na skutočnosť, že okresnému súdu už nálezom č. k. III. ÚS 242/08-36 z 27. januára 2009 prikázal, aby konal v tomto konaní bez zbytočných prietahov.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 629/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Ludmila Gajdošíková</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>1. apríla 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka namietala porušenie práv vyplývajúcich z označeného článku ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktoré začalo v roku 2010.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že preskúmané konanie tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej agendy okresných súdov, pričom k tejto problematike existuje v zásade ustálená judikatúra všeobecných súdov, a preto vec sťažovateľky ústavný súd nepovažoval z právneho hľadiska za zložitú. Obsah súdneho spisu v preskúmanom konaní v zásade nepotvrďuje ani nadmernú faktickú zložitost' predmetnej veci, aj keď je potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že pre rozhodnutie v merite veci bolo potrebné zistiť skutkové otázky výsluchom svedkov a účastníkov</p>

	<p>konania, čo bezpochyby zvyšuje stupeň faktickej náročnosti veci. Tieto skutočnosti však v okolnostiach danej veci nie sú spôsobilé odôvodniť celkovú dĺžku namietaného konania, pretože nemali ani výlučný, ani výrazný vplyv na jeho celkovú dĺžku.</p> <p>2. Ústavný súd pri hodnotení ďalšieho kritéria – správania sťažovateľky, vychádzal z toho, že v posudzovanom prípade ide o spor, v ktorom je každý účastník povinný postupovať podľa § 6 a § 120 ods. 1 OSP a vyvíjať všetko úsilie na súčinnosť so súdom tak, aby súd mohol o ochrane uplatneného práva rozhodnúť v súlade so zákonom a aj v primeranom čase. V súvislosti s hodnotením tohto kritéria ústavný súd prihliadol na skutočnosť, že dve pojednávania boli odročené z dôvodu na strane sťažovateľky, resp. jej právneho zástupcu.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd zo súdneho spisu okresného súdu zistil, že doterajší postup okresného súdu v priebehu napadnutého konania nie je v zásade poznamenaný výraznými obdobiami jeho ničím neodôvodnenej nečinnosti, počas ktorých by nevykonal žiadny relevantný úkon smerujúci k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľky, avšak v tejto súvislosti nemožno opomenúť tú skutočnosť, že vzhľadom na osobu sťažovateľky – jej vysoký vek a zhoršený zdravotný stav – mal okresný súd vo veci konať podstatne rýchlejšie. Za neakceptovateľný možno v okolnostiach danej veci označiť najmä postup okresného súdu v súvislosti s prípravou prvého pojednávania vo veci, keď uvedené pojednávanie bolo možné vykonať až po ôsmich mesiacoch od podania návrhu na začatie konania. Za súčasť neefektívneho postupu okresného súdu považuje ústavný súd aj jeho postup v súvislosti s nariadením prvého pojednávania vo veci (4. apríl 2011), na ktoré nepredvolal sťažovateľku a jej právneho zástupcu, pričom predmetné pojednávanie nebolo možné pre ich neprítomnosť riadne vykonať.</p> <p><u>Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke priznal finančné zadost'učinenie vo výške 2 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p> <p>Sťažovateľka sa tiež domáhala, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v namietanom konaní bez zbytočných prieťahov. Pretože napadnuté konanie bolo v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti už skončené, neprichádzalo do úvahy, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd tejto časti sťažnosti nevyhovel.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 58/2015</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Sergej Kohut</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>15. apríla 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka namietala porušenie práv vyplývajúcich z označeného článku ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o zvýšení výživného pre maloleté dieťa, ktoré sa začalo v roku 2011.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatoval, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci. Zložitost'ou veci neargumentoval ani predseda okresného súdu.</p> <p>2. Pri hodnotení správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil</p>

	<p>žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní a konštatoval, že konanie o zvýšení výživného pre maloleté dieťa trvá štvrtý rok, čo je už samo osebe neprimerané. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej starostlivosť o maloletých vyžaduje z hľadiska vo veci konajúceho súdu mimoriadnu starostlivosť.</p> <p>Okresný súd sám uznal priet'ahy v konaní v období od 5. februára 2013 do 4. októbra 2013 (8 mesiacov) a od 4. októbra 2013 do 26. mája 2014 (7 mesiacov). Okrem toho ústavný súd konštatoval, že okresný súd bol v predmetnej veci bez akýchkoľvek zákonných alebo iných dôvodov nečinný aj v období od 29. apríla 2011 do 1. decembra 2011 (7 mesiacov) a od 2. októbra 2014 do 16. februára 2015 (3 mesiace). Okresný súd teda v období viac ako dva roky nevykonával vo veci žiadny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky. K uvedenej nečinnosti, a teda k zbytočným priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov konania, ale výlučne v dôsledku postupu súdu. Objektívne dôvody (odchod sudkyne do dôchodku), na ktoré poukázal predseda okresného súdu, nebolo možné akceptovať. Ústavný súd už v podobných súvislostiach viackrát vyslovil, že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté priet'ahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie vo výške 2 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p> <p>Sťažovateľka tiež v petite svojej sťažnosti požadovala, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v namietanom konaní bez zbytočných priet'ahov. Keďže okresný súd 16. januára 2015 meritórne rozhodol o návrhu sťažovateľky, ústavný súd neprikázal okresnému súdu konať bez zbytočných priet'ahov.</p>
<p> Použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p> spisová značka</p>	<p> II. ÚS 416/2014</p>
<p> sudca spravodajca</p>	<p>Lajos Mészáros</p>
<p> druh konania</p>	<p> čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p> druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p> nález – vyhovené</p>
<p> dátum rozhodnutia</p>	<p>16. apríla 2015</p>
<p> dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p> čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p> skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ namietal porušenie svojho práva vyplývajúceho z označeného článku ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie peňažnej sumy, ktoré sa začalo v roku 2006.</p>
<p> ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatoval, že dĺžka napadnutého konania podľa názoru ústavného súdu nebola závislá od zložitosti veci.</p> <p>2. Pri hodnotení správania sťažovateľa v preskúmvanej veci ústavný súd nezistil žiadnu závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom, teda doterajšia dĺžka napadnutého konania nebola vyvolaná správaním sťažovateľa.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a konštatoval, že</p>

	<p>okresný súd bol v predmetnej veci bez akýchkoľvek zákonných dôvodov nečinný od 18. septembra 2009 do 1. apríla 2011 (18 mesiacov), od 11. mája 2011 do 14. februára 2012 (9 mesiacov) a od 10. októbra 2012 do 14. augusta 2013 (10 mesiacov). Okresný súd teda minimálne tri roky vo veci nevykonal žiadne úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako žalobca počas napadnutého súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovaných článkoch ústavy a dohovoru. K prieťahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov konania, ale výlučne v dôsledku postupu súdu.</p> <p>Na „<i>nadmernú zaťaženosť súdneho oddelenia zákonnej sudkyne</i>“ a na „<i>zmenu zákonných sudcov</i>“, na ktoré v danej veci poukázala predsedníčka okresného súdu, ako aj zákonná sudkyňa, nebolo možné prihliadať.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli a prikázal okresnému súdu aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 854/2014
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	16. apríla 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie práv vyplývajúcich z označeného článku ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu viažucemu sa na nehnuteľnosť po nadobudnutí právoplatnosti nálezú ústavného súdu č. k. III. ÚS 383/2012-27 z 23. októbra 2012.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatoval, že spory o určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu viažucemu sa na nehnuteľnosť patria do bežnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov. Keďže v danej veci je potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie v súvislosti s preukazovaním, či došlo k vydržaniu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ústavný súd pripúšťa určitú mieru faktickej zložitosti namietaného konania. Z faktického hľadiska ústavný súd považoval posudzovanú vec za zložitejšiu aj vzhľadom na skutočnosť, že jednému z účastníkov konania okresný súd zabezpečuje preklad každej písomnosti do (či z) jeho materinského jazyka.</p> <p>Ústavný súd ale konštatoval, že ani faktická zložitosť veci nemôže ospravedlniť stav, v akom sa namietané konanie nachádzalo v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu, možno ju však zohľadniť pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadosťučinenia.</p> <p>2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľov, ústavný súd zo zapožičaného súdneho spisu v posudzovanom období nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorú by bolo potrebné pripísať na ľarchu sťažovateľov, ktorí sú účastníkmi napadnutého konania, v súvislosti s prieťahmi v tomto konaní.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v namietanom konaní v období po nadobudnutí právoplatnosti nálezú č. k. III. ÚS</p>

	<p>383/2012-27 z 23. októbra 2012. Rozhodujúce pochybenie okresného súdu v posudzovanom období podľa názoru ústavného súdu spočívalo v tom, že konanie ako celok bolo poznačené neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou súvisiacou najmä s rozhodovaním o návrhoch účastníkov konania, ktorými sa domáhali predbežnej úpravy právnych vzťahov bez toho, aby okresný súd konal vo veci samej. Rovnako za neefektívny, resp. nesústredený hodnotil ústavný súd aj postup okresného súdu súvisiaci s doručovaním písomností jednotlivým účastníkom konania.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľom priznal finančné zadosťučinenie každému vo výške 800 € a právo na náhradu trov konania.</u></p> <p>Sťažovatelia sa tiež domáhali, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v namietanom konaní bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd tejto časti sťažnosti nevyhovel vzhľadom na skutočnosť, že okresnému súdu už nálezom č. k. IV. ÚS 50/2012 z 10. mája 2012 prikázal, aby konal v tomto konaní bez zbytočných prietáhov.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 100/2015
sudca spravodajca	Ludmila Gajdošíková
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky – konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	16. apríla 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku ústavy postupom okresného súdu v konaní o ochranu osobnosti a zaplatenie nemajetkovej ujmy, ktoré prebieha od roku 2001.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, podľa názoru ústavného súdu ide o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti krajských súdov ako odvolacích súdov a nie je zložitá. Pokiaľ ide o faktickú zložitosť veci, táto sa v doterajšom postupe krajského súdu ani nemohla prejaviť, pretože krajský súd bol dosiaľ v zásade nečinný. 2. Pri hodnotení doterajšieho priebehu napadnutého konania z hľadiska ďalšieho štandardne uplatňovaného kritéria, teda správania sťažovateľa ako účastníka tohto konania, ústavný súd konštatoval, že sťažovateľ svojím správaním neprispel k prieťahom v napadnutom konaní. 3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup krajského súdu, pričom ústavný súd zistil, že v konaní krajského súdu došlo k nečinnosti v období dvoch rokov od mája 2013 do apríla 2015, ktoré vyhodnotil ako zbytočné prietahy. Ústavný súd prihliadal na doterajšiu dĺžku konania pred všeobecnými súdmi, kde dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v konaní nemôže byť skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde. Uvedená skutočnosť nezbavuje štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní. <p><u>Ústavný súd preto rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy porušené bolo a prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 1 500 € a právo</u></p>

	<u>na náhradu trov konania.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 501/2014
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky – konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	23. apríla 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o zaplatení ceny diela, ktoré prebieha od roku 2001.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že predmet napadnutého konania po skutkovej ani právnej stránke nemožno hodnotiť za taký zložitý, aby mohol ospravedlniť jeho doterajšiu zjavne neprimeranú dĺžku. Na tomto závere nemení nič skutočnosť, že ústavný súd čiastočne akceptoval obranu okresného súdu v časti týkajúcej sa faktickej zložitosti veci, predovšetkým z hľadiska časovo náročnejších požiadaviek na uskutočnenie objektívneho znaleckého dokazovania.</p> <p>2. Pri hodnotení doterajšieho priebehu napadnutého konania z hľadiska ďalšieho štandardne uplatňovaného kritéria, teda správania sťažovateľky ako účastníka tohto konania, ústavný súd nezistil žiadne zásadnejšie okolnosti, ktorými sťažovateľka mohla prispieť ku vzniku priesťahov v napadnutom konaní.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu, pričom ústavný súd bez ohľadu na iné skutočnosti konštatoval, že doterajšiu zjavne neprimeranú dobu napadnutého konania, ktoré ani po takmer 14 rokoch nie je právoplatne skončené, nemožno z ústavnoprávneho hľadiska považovať za akceptovateľnú, keďže vzhľadom na konkrétne okolnosti posudzovanej veci je celkom zjavné, že postup okresného súdu bol ako celok nesústredený a neefektívny. Nesústredenou činnosťou sa myslí činnosť, ktorá nevedie k efektívnemu odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky v napadnutom konaní a taktiež postup okresného súdu súvisiaci s nariaďovaním znaleckého dokazovania. Podľa názoru ústavného súdu okresný súd nevyužíval v tejto veci účelne a adekvátne procesné prostriedky, ktoré slúžia na vypracovanie a predloženie znaleckého posudku súdom v určených lehotách.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli a prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných priesťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke priznal finančné zadostučinenie v sume 5 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 3/2015
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	23. apríla 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie práv vyplývajúcich z označeného článku ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v exekučnom konaní, ktoré prebieha od roku 2001. Nečinnosť videla sťažovateľka v tom, že okresný súd po dobu dlhšiu ako pätnásť mesiacov nezabezpečil právoplatnosť a vykonateľnosť uznesenia o pripustení zmeny účastníka konania na strane oprávneného.
ratio decidendi	<p>V súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil ústavný súd tri základné kritériá:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného exekučného konania nebola závislá od zložitosti veci. 2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prietahom. 3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a konštatoval, že okresný súd bol v predmetnej veci bez akýchkoľvek zákonných alebo iných dôvodov nečinný od 6. septembra 2012 do 26. februára 2013 (päť mesiacov) a od 9. decembra 2013 do 13. augusta 2014 (deväť mesiacov). Okresný súd teda viac ako jeden rok vo veci nevykonal žiadne úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka ako oprávnená počas napadnutého exekučného konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovaných článkoch ústavy a dohovoru. <p>Na skutočnosť, že „<i>medzi niektorými úkonmi uplynuli dlhšie časové obdobia, čo je ovplyvnené práve množstvom vecí, ktoré vybavuje exekučné oddelenie</i>“, na ktorú v danej veci poukázala predsedníčka okresného súdu, nebolo možné prihliadať. Ústavný súd už v podobných súvislostiach viackrát vyslovil, že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prietahy, a to len v prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností, na ktoré predsedníčka okresného súdu poukazovala, sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobu obmedzenú personálne kapacity príslušných súdov.</p> <p><u>Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli a prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadost'ucinenie vo výške 300 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 19/2015
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková

druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky – konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	23. apríla 2015
Dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku ústavy, listiny a dohovoru postupom okresného súdu v konaní vo veci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvoze manželstva, ktoré prebieha od roku 2004.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že ide o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a nie je právne zložitá. Pokiaľ ide o faktickú zložitost' veci, podľa názoru ústavného súdu nemožno hovoriť o takej zložitosti veci, ktorou by bolo možné odôvodniť doterajší neprimerane dlhý čas konania okresného súdu, po ktorom tento súd doposiaľ neprijal rozhodnutie vo veci samej.</p> <p>2. Pri hodnotení správania sťažovateľky ako účastníka tohto konania, ústavný súd konštatoval, že správanie sťažovateľky v napadnutom konaní nemalo zásadný vplyv na doterajšiu dĺžku konania. Sťažovateľka procesnými úkonmi reagovala na výzvy okresného súdu v stanovenej lehote.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu, pričom ústavný súd nemohol v tejto súvislosti akceptovať argumenty uvedené vo vyjadrení predsedníčky okresného súdu, v ktorom sa uvádza, že jedným z dôvodov predĺženia konania boli dve zmeny zákonných sudcov. V tejto súvislosti poukazuje ústavný súd na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalší počet pracovníkov nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v konaní. Navyše podľa názoru ústavného súdu je z ústavnoprávneho hľadiska neprijateľné, aby právna neistota v konaní pred všeobecným súdom nebola odstránená ani po 11 rokoch od jeho začatia, a preto, vychádzajúc predovšetkým zo samotnej dĺžky napadnutého konania, ale aj z jeho doterajšieho priebehu s poukazom na činnosť uzavrel, že v namietanom konaní vedenom okresným súdom vznikli zbytočné prieťahy v konaní a práva sťažovateľky tým bolo porušené.</p> <p>Ústavný súd preto rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu porušené boli a prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Ústavný súd sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € a právo na náhradu trov právneho zastúpenia.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 20/2015
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky – konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	23. apríla 2015

dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku ústavy postupom okresného súdu v konaní o diskriminačnej žalobe sudcu a náhrade nemajetkovej ujmy, ktoré prebieha od roku 2009.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, podľa názoru ústavného súdu ide o vec, ktorá v čase podania návrhu netvorila (a ani v súčasnosti netvorí) štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a aj s prihliadnutím na túto skutočnosť ju možno hodnotiť ako právne zložitú. Zároveň s ohľadom na faktickú zložitosť, je ústavný súd toho názoru, že zložitosť veci nedosahuje miery, s ktorou by bolo možné ospravedlniť doterajší neprímerane dlhý čas konania okresného súdu, t. j. obdobie viac ako päť rokov.</p> <p>2. Pri hodnotení doterajšieho priebehu napadnutého konania z hľadiska ďalšieho štandardne uplatňovaného kritéria, teda správania sťažovateľa ako účastníka tohto konania, ústavný súd konštatoval, že správanie sťažovateľa v napadnutom konaní malo čiastočný vplyv na doterajšiu dĺžku konania. Sťažovateľ v stanovenej lehote reagoval na výzvy okresného súdu, avšak s výnimkou pojednávania uskutočneného 30. novembra 2011 sa nezúčastnil ďalších pojednávanií.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu, pričom ústavný súd so zreteľom na doterajší priebeh a dĺžku napadnutého konania konštatoval, že obdobie viac ako päť rokov, v ktorom nebolo právoplatne rozhodnuté vo veci samej je spôsobené neefektívnou činnosťou okresného súdu v priebehu rokov 2011 a 2012.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy porušené bolo a prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia.</u></p> <p>S prihliadnutím na doterajší priebeh konania ústavný súd vyslovil porušenie v sťažnosti označených práv sťažovateľa bez priznania mu finančného zadosťučinenia.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 865/2014
sudca spravodajca	Ludmila Gajdošíková
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	30. apríla 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľky namietali porušenie práv vyplývajúcich z označeného článku ústavy postupom okresného súdu v konaní o určenie neplatnosti právnych úkonov, ktoré začalo v roku 2004.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že predmet konania nebol v priebehu celého konania ustálený z dôvodu, že navrhovateľka návrhmi na zmenu petitu, resp. čiastočnými späťvzťahmi menila predmet konania. Z hľadiska právnej zložitosti veci podľa názoru ústavného súdu predmetnú vec možno považovať za bežnú agendu rozhodovania všeobecných súdov.</p> <p>2. V rámci druhého kritéria ústavný súd hodnotil správanie sťažovateľiek ako účastníčok napadnutého konania. Za relevantnú považoval ústavný súd skutočnosť, že navrhovateľka dispozitívnymi úkonmi – návrhmi na zmenu petitu, resp. čiastočnými späťvzťahmi menila predmet konania celkovo 9-krát.</p>

	<p>3. Ústavný súd v súvislosti s posudzovaním postupu okresného súdu konštatoval, že postup okresného súdu v napadnutom konaní sa javí byť neefektívnym a nesústredeným, pričom neefektívnosť a nesústredenosť sa napr. prejavila bezdôvodným predložením veci krajskému súdu, tým, že v priebehu celého konania nebol ustálený predmet konania, a tiež tým, že v konaní s celkovým trvaním 11 rokov okresný súd relevantne nevykonával dokazovanie a meritórne nerozhodol ani raz.</p> <p>Opakovaná zmena zákonných sudcov, hoci aj z objektívnych dôvodov, tiež prispela k doterajšej dĺžke napadnutého konania, pretože tieto zmeny vyvolali potrebu opätovného oboznámenia sa konajúcich sudcov s predmetom konania. Konanie v trvaní takmer 11 rokov, z čoho takmer 6 rokov možno pripočítať na ťarchu okresného súdu, bez meritórneho rozhodnutia nemožno akceptovať a ani uvádzané okolnosti predmetného prípadu nemôžu ospravedlniť takúto dĺžku konania.</p> <p><u>Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľiek na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy porušené bolo.</u></p> <p><u>Ústavný súd priznal sťažovateľke v 1. rade finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 € a sťažovateľke v 2. rade finančné zadosťučinenie vo výške 2 000 €.</u></p> <p>Napadnuté konanie nie je právoplatne skončené, aktuálne však okresný súd rozhodol uznesením o zastavení konania pre späťvzatie návrhu, preto ústavný súd nevyhovel návrhu sťažovateľiek, aby prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 871/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Lajos Mészáros</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>30. apríla 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka namietala porušenie práv vyplývajúcich z označeného článku ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o návrhu na vydanie platobného rozkazu, ktoré začalo v roku 2011.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci.</p> <p>2. Pri hodnotení ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prietahom, teda doterajšia dĺžka napadnutého konania nebola vyvolaná správaním sťažovateľky.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní a konštatoval, že okresný súd bol v danej veci bez akýchkoľvek dôvodov nečinný, a to konkrétne od 28. augusta 2012 do 3. decembra 2013 (15 mesiacov). Uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas viac ako jedného roka nevykonával súd vo veci úkony, ktoré by mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky. Na skutočnosť, že tieto zbytočné prietahy „<i>boli spôsobené nadmernou zaťaženosťou sudcu</i>“, na ktorú v danej veci poukázal okresný súd, nebolo možné prihliadať.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti</u></p>

	<u>v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli.</u> <u>Ústavný súd sťažovateľke priznal finančné zadostučinenie vo výške 500 € a právo na náhradu trov konania.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 831/2014
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky – konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	6. mája 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku ústavy postupom okresného súdu vo veci udelenia poverenia na vykonanie exekúcie. Konanie prebieha od roku 2007.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci. 2. Pri hodnotení doterajšieho priebehu napadnutého konania z hľadiska ďalšieho štandardne uplatňovaného kritéria, teda správania sťažovateľky ako účastníka tohto konania, ústavný súd nezistil žiadnu závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prieťahom, teda doterajšia dĺžka napadnutého konania nebola vyvolaná správaním sťažovateľky. 3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu, pričom ústavný súd vychádzal z faktu, že okresný súd v napadnutom konaní bol opakovane nečinný alebo neefektívne činný. Uvedená nečinnosť alebo neefektívna činnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlňiteľná, pretože počas minimálne troch rokov a desiatich mesiacov súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka ako navrhovateľka v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza. <p><u>Ústavný súd preto rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy porušené bolo.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadostučinenie v sume 2 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 832/2014
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky – konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	6. mája 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o ochrane osobnosti, ktoré prebieha od roku 2009.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že dĺžka konania nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci. 2. Pri hodnotení správania sťažovateľa ako účastníka napadnutého konania, ústavný súd pripustil, že z uvedenej chronológie úkonov vykonaných v napadnutom konaní je zrejmé, že k predĺženiu tohto konania prispel i sťažovateľ, a to nereagovaním na výzvu súdu z 20. februára 2014. K tejto skutočnosti ústavný súd prihliadol pri úvahe o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia. 3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu, pričom ústavný súd konštatoval, že celkové trvanie napadnutého konania dlhšie ako 8 rokov je v kontexte konania o ochrane osobnosti až samo osebe neprimerané a neefektívne. K zbytočným prieťahom pritom nedošlo ani v dôsledku zložitosti veci a primárne ani v dôsledku správania účastníkov konania, ale v dôsledku postupu súdu. Uvedená nečinnosť alebo neefektívna činnosť nie je ničím ospravedliteľná, pretože minimálne poldruha roka súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa. <p><u>Ústavný súd preto rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli a prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 2 000 € a právo na náhradu trov právneho zastúpenia.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 751/2014
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky – konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	27. mája 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré prebieha od roku 1999.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd poukázal na ustálenú judikatúru okresných súdov vo veci rozhodnutí o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ako aj na podobné spory, ktoré tvoria štandardnú rozhodovaciu agendu uvedených súdov. Z tohto pohľadu ústavný súd nepovažoval vec za právne zložitú. Obrana okresného súdu postavená na zložitosti veci danej predmetom konania nie je použiteľná s ohľadom na skutočnosť, že vo veci nebolo nariadené jediné pojednávanie. Ústavný súd však prihliadol na skutočnosť, že v uvedenej veci existuje určitá skutková zložitosť daná veľkým počtom účastníkov konania ako aj s ustálením okruhu účastníkov konania. 2. Pri hodnotení doterajšieho priebehu napadnutého konania z hľadiska ďalšieho štandardne uplatňovaného kritéria, teda správania sťažovateľa ako účastníka tohto konania, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným prieťahom.

	<p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu, pričom ústavný súd poukázal na opakovanú nečinnosť okresného súdu v predmetnej veci. Ústavný súd bol toho názoru, že uvedené obdobia nečinnosti okresného súdu v trvaní spolu takmer 8 rokov sú bez akýchkoľvek zákonných dôvodov a treba ich považovať za zbytočné prietahy v konaní z ústavnoprávneho hľadiska netolerovateľné. Napokon ústavný súd konštatoval, že už samotná dĺžka konania (16 rokov) sama o sebe signalizuje porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli a prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 6 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 169/2015
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky – konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	27. mája 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku ústavy a dohovoru postupom okresného súdu vo veci návrhu na vydanie bezdôvodného obohatenia a na odstránenie stavby, ktoré prebieha od roku 1995.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver o osobitnej právnej alebo skutkovej zložitosti veci.</p> <p>2. Pri hodnotení správania sťažovateľa ako účastníka napadnutého konania ústavný súd nezistil žiadne zásadnejšie okolnosti, ktorými sťažovatelia mohli v preskúmanom období prispieť ku vzniku prietahov v tomto konaní. Ústavný súd vo veci neúčasti sťažovateľov na dvoch konkrétnych pojednávaniach poukázal na zlý zdravotný stav a vysoký vek predovšetkým sťažovateľky v 3. rade. Ústavný súd vo svojom rozhodnutí tiež odkázal na judikatúru EŠLP, podľa ktorej vysoký vek sťažovateľa kladie zvýšené nároky na plynulosť postupu konajúceho súdu a podmieňuje prísnejší pohľad ústavného súdu pri posudzovaní otázky prípadných zbytočných prietahov konania.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu, pričom ústavný súd neakceptoval obranu predsedu okresného súdu týkajúceho sa značného nápadu tzv. reštančných vecí, keďže táto nemá povahu, ktorá by vylučovala alebo znižovala zodpovednosť súdu za rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil. Ústavný súd identifikoval v preskúmanom období neefektívnu činnosť okresného súdu súvisiacu s ustanovovaním súdnych znalcov, ako aj samotným nariadovaním vykonania znaleckého dokazovania.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľom priznal finančné zadosťučinenie každému v sume 2 000 € (celkovo 6 000 €) a právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP	***

a iných súdov	
---------------	--

Spracovala: Mgr. Michaela Dojčinovičová

Upozornenie:

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.